

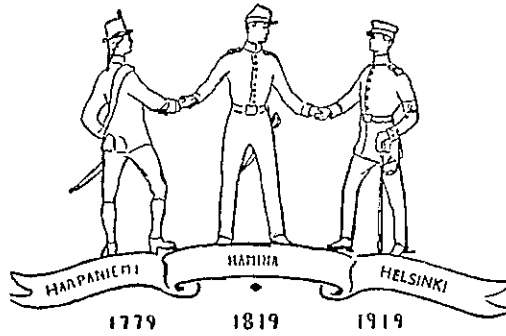
MLKIRAUTA

N:o 2/1968

ML 78

KYLKIRAUTA

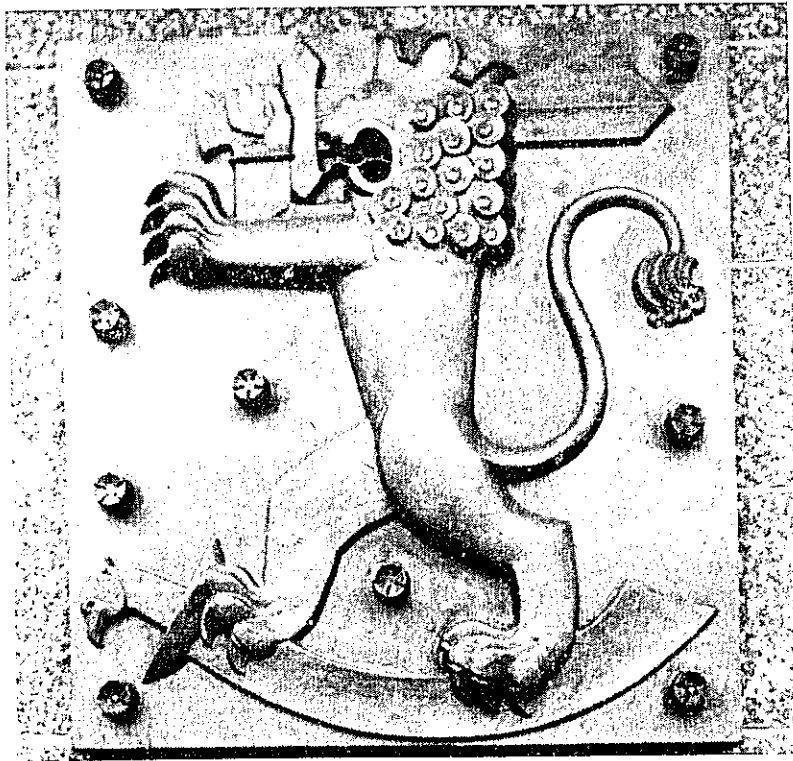
*Vyötti miekan vyötärölle
Lupeellensa kylkiraudan*

N:o 2/68

KESÄKUU

Itsenäisen Suomen puolustusvoimat 50 vuotta

"Me olemme kohtalon kovina vuosina oppineet ankaran läksyn. Me tiedämme, että vain kansa, joka on tarvittaessa valmis vapauttaan puolustamaan, voi säilyttää oikeutensa kuulua vapaiden kansojen piiriin, mutta me tiedämme myös, että pieni kansa pystyy tämän suorittamaan vain yksimielisyytensä ja sisäisen eheytensä säilyttämällä. Rauhan aikana on maanpuolustusasiaa niin vaalittava, että se säilyy yhteisenä, meitä kaikkia yhdistävänä isänmaallisena kysymyksenä."

*Puolustusvoimain ylipäällikön Tasavallan Presidentin puheesta
4. 6. 1958 Senaatintorilla.*

Rukousakti

Kadettikunnan vuosikokouksessa Dragsvikissa 16.3.1968

Kenttärovasti Yrjö Mäsa

INTROITUS

Kuluvalla 1960-luvulla on kysymys rauhasta jälleen kerran noussut vilkkaan ja monipuolisen keskustelun kohteeksi. Jatkuvat sodat ja ABC-asaiden uhka ovat antaneet tälle keskustelulle uutta pontta sekä nostattaneet monia rauhanliikkeitä, joista toisten suosittamat keinot rauhan puolesta ovat asiallisen realistisia toisten sinisilmäisen idealistisia. Me suomalaiset olemme siinä suhteessa onnellisessa asemassa, että meillä kaikilla on sama päämäärä: rauhan säilyttäminen maassamme ja koko maailmassa. Mutta sen sijaan keinoista tämän päämäärän saavuttamiseksi voidaan olla eri mieltä.

Suomen kansan suuri enemmistö on kuitenkin syvästi tietoinen siitä, ettei meillä itsenäisenä ja puolueettomana valtiona ole tässä maailman tilanteessa varaa yksipuoliseen aseistautumiseen, asepalveluksesta kieltäytymiseen eikä kansallisuusaatteen tukahduttamiseen, kuten eräät idealistiset pasifistit ovat meille suositelleet.

Sen sijaan suuri enemmistö kansastamme uskoo, että eräs arvokas tapa edistää sisäistä ja ulkonaista rauhaa on se, että Jumalan rauha saa asua sydämissämme. Jumalalla on koko maailma hallinnassaan. Hän on Rauhanruhtinas ja hänen opetuslapsensa ovat rauhantekijöitä. Hän johtaa ihmiskunnan, kansojen ja niin myös Suomen kansan kohtaloita.

Den kristna synen på livet, som av ålder hör samman med vårt folk, grundar sig alltid på Guds ledning. Det har vi sett i historiens gång och också i Hans ledning av våra genomsamma öden. Också i denna stund står ni här i ödmjuk tacksamhet för det fosterland, som Gud har givit oss och i vördnad för dem, som offrat sina liv för dess frihet. Inre frid och yttre fred är dyrbara gåvor. Låt oss lyssna till några bibelord, som ger oss kristendomens syn på dessa Guds stora gåvor och låt oss minnas att till den kristne medborgarens plikter hör bön och förbön för land och folk och fred på jorden.

Nouskaamme sen vuoksi kuulemaan Pyhän Kirjan sanoja siitä sisäisestä ja ulkonaisesta rauhasta, jolla uskon, toivon ja rakkaueden ohella on keskeinen asema Raamatun sanomassa:

VERBUM AETERNUM DEI

"Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartiolla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iänkaikkinen Isä, Rauhanruhtinas" (Jes 9:5).

"Herra antaa kansallensa väkevyyden. Herra siunaa kansaansa rauhalla" (Ps 29:11).

"Nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta" (Ps 37:11).

"Vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iänkaikkisesti" (Jes 32:17).

"Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto" (Lk 2:14).

"Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman" (Matt 5:9).

"Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhantekijöille" (Joh 3:18).

"Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa" (Room 12:18).

"Hän on meidän rauhamme" (Ef 2:14 a).

"Rauhan minä jätän teille: minun rauhani — sen minä annan teille" (Joh 14:27).

"Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne". Aamen. (Room 15:33).

ORATORIO

Rukoilemme:

Jumala, Rauhanruhtinas, kiitämme Sinua, että saamme parhaillaan elää rauhassa vapaassa maassa ja itsenäisen kansan keskuudessa. Säilytä rauha rajoillamme ja johda armossasi kaikki kansat rauhan tielle. Auta 50-vuotiaita puolustusvoimiamme rauhan turvaamisessa. Auta, että kaikki kadettiupseerit saisivat olla rauhantekijöitä, joiden sydämissä asuu Sinun rauhasi. Siunaa Kadettikuntaa sekä sen työtä kansamme ja puolustusvoimiamme parissa Aamen.

VERBA FILNALIA

Kuulkamme lopuksi Frans Mikael Franzenin virren sanoja, joilla Suomen kristikansa on jo vieraan vallan alaisena eläessään ja sittemmin 50-vuotisen itsenäisyytensä aikana rukoillut ajallista ja ijäistä rauhaa itselleen:

"Rauhas Herra, yli maamme Anna vuotaa siunatun, Että palvelle Sua saamme, Kasvaa armossasi Sun. Maata, kansaa armolla, Holhoo, Rauhanruhtinas. Jeesus, Rauhanruhtinaamme, Riennä meitä turvaamaan, Voimaa Sulta yksin saamme, Synnin vallan voittamaan, Rauhas anna ajassa, Rauha vihdoin taivaassa"

(Virsi 574:1,5).

IN MEMORIAM

Kadettikunnan entinen
puheenjohtaja
kenraalimajuri

TAUNO SAKARI SAUKKONEN

* 15. 8. 1906

† 12. 4. 1968

Kadetti n:o 560

10. kurssi

Kadettikunta tekee kunniaa ansioituneen jäsenensä muistolle.

HUOMIOITA UPSEERIKOULUTUKSEMME MUOVAUTUMISESTA 50 VUODEN AIKANA

Eversti K J Mikola

Puolustusvoimaimme päällystön suhteen pätee lähes sama toteamus kuin koko puolustuslaitoksenkin: maamme itsenäistyessä oli aloitettava miltei tyhjästä. Se pieni upseerimäärä, mikä meillä oli jäljellä autonomian ajan omasta jo 16 vuotta sitten lakkautetusta sotaväestä alkoi olla jo ylikäistä joukko-osastopalvelua ajatellen ja tämän vuosisadan sota-opit ja kokemukset olivat heille — siviiliurille siirtyneille — varmaan melko vieraita. Toinen päällistöryhmä, johon maan puolustuslaitoksen perustamissuunnitelmissa voitiin laskea, olivat jääkärit. Mutta he olivat vielä vuosien 1917/18 vaihteessa saavuttamattomissa ja heidän upseerikoulutuksensa oli täällä kotimaassa suunnitelmia tekeville vielä kirjoittamaton lehti. Vai olisiko oikeampaa sanoa, että siitä oli varsin erisuuntaisia sekä yli- että aliarvioivia päättelyitä. Kolmantena ryhmänä saatettiin ottaa laskelmissa huomioon Venäjällä palvelevat upseerit. Heillä oli tuoretta sotakokemusta, mutta montako heitä on, ja milloin heidät saadaan kotiin oli avoinna. Lisäksi moni piti heitä ”venäläistyneinä”.

Mutta niin kävi nytkin, kun kevättalvella v 1918 varsinainen Suomen lakisääteisen asevelvollisen sotaväen organisointi toden teolla alkoi, että miehet kasvoivat tehtäviensä mukana. ”Vanhan väen” upseereista oli useita, jotka Haminan kadettikoulussa saamansa varsin monipuolisen yleis- ja sotilaskoulutuksen ansiosta olivat olleet tärkeissä siviilialan hallinnollisissa tehtävissä ja säilyttäneet johtajakoulutuksensa, jopa kartuttaneet sitä. Tästä joukosta löytyi useita päteviä hallintoalan ja vastaavan luontoisiin tehtäviin sopivaa, eikä heidän ”sotakokemuksensaakaan” olleet Vapaussodan oloja ajatellen niin merkityksettömiä. On muistettava, että Haminan kadettikoulun kasvattien yleissivistys oli suhteellisesti arvioiden korkeampi kuin 1920—1950-lukujen kadettien. Tämä yleissivistys auttoi heitä — voimakkaan tahdon lisäksi — venymään hyvinkin vaativiin tehtäviin, kuten kenraalien Waldenin ja Ignatiuksen esimerkit osoittavat.

Venäjän armeijassa palvelleet kohosivat Vapaussodassa näkyvimille komentajanpaikoille. Nimet Nenonen, Löfström, Wetzler ja Wilkama sekä kaikkein näkyvimpana ja ehdottoman ratkasevasti vaikuttavimpana Mannerheim kuuluvat tähän ryhmään. Perusteellinen sotilaskoulutus, pitkän palvelusajan antama harjaantuminen ja tuoreet rintamakokemukset oikeuttivat heidät vastuunalaisimmille komentajanpaikoille sekä sodan aikana että välittömästi sodan jälkeen.

Jääkärien ryhmä oli suurin. He olivat nuorta, intomielistä ja lujatahtoista joukkoa. Heillä oli takanaan kova sotilaskoulutus ja rintamakokemustakin, mutta heidän saamansa upseerikoulutus oli rauhan ajan puolustusvoimien johto- ja koulutus-tehtäviä ajatellen yksipuolista, osin puutteellistakin. Komppaniaan asti sen voi sanoa joka tapauksessa riittäneen, mutta asianomaisten henkisistä lahjoista ja siviilikoulutuksesta riippuen oli monella edellytyksiä pataljoonan komentajan ja jopa korkeampiinkin tehtäviin, kuten tulokset osoittivat.

Sodan päätyttyä ja pian sen jälkeen oli meillä vielä neljäs upseeriryhmä: sodan ajan ja sen jälkeisten pikakurssien kasvatit tai sodassa osoittamiensa ominaisuuksien perusteella upseeriarvon saaneet.

Kesällä 1918 edellä mainitut ryhmät edustivat yhteensä noin 1000 upseerin määrää. Se merkitsi vain puolta rauhan kannalle asetetun armeijan upseeritarpeesta. Edessä oli siis mitä kiireisin upseerikoulutuksen järjestely. Mutta ei vain upseeriston määrä, vaan myös sen koostumus oli tekijä, joka oli otettava huomioon upseerikoulutuksen järjestelyssä. Upseeristomme oli koulutukseltaan varsin heterogeenista. Tämä tuli vaikuttamaan monella tavoin myös haitallisesti upseeristomme keskuudessa.

Kadettikoulun alkaminen tammikuun 28. päivänä 1919, siis päivälleen vuosi Vapaussodan puhkeamisesta, on upseerikoulutuksemme kannalta ehkä merkittävin tapahtuma. Silloin päästiin jo

Kadetteja linnoittamisharjoituksessa Pääskylahden leirillä v 1919.

vakiintuvan toiminnan alkuun. Kadettikasvatuksen perinteet jatkuivat Haminan kadettikoulusta itsenäisen Suomen upseerien peruskouluun johtajan ja monen opettajan välityksellä. Opetusohjelmassakin tämä näkyy muun muassa sikäli, että sivistäviä yleisaineita opetettiin melko paljon. Kadettikoulu otti kadettinsa alusta alkaen täysin. Näin luotiin nuoriin upseereihin vankkumaton käsitys upseerin velvoitteista ja upseerin asemasta kouluttajana ja joukon johtajana. Tähän joukkoon tuli annos säännöllisen 2-vuotisen upseerien peruskoulutuksen antaman tietomäärän suomasta "paremmuudesta" pikakoulutettujen ja rintamaoloissa sotilaskasvatuksensa saaneitten upseeriryhmien rinnalla. Tähän kadettien tuntemaan pienoiseen itsetietoisuuteen sekoittui toisaalta annos kateutta siitä, että 2-vuotisena kouluaikana oli menetetty virkaikä- ja ikälisävuodet vain upseerikokelaskurssin suorittaneisiin verrattuna.

Kadetit, jotka 1920-luvulla olivat vielä upseerien kokonaisuudessa vähemmistönä ja muodostivat upseeriryhmistä nuorimman, olivat noina aikoina tavallaan oppositiossa vanhempia vastaan, joita oppillisesti pätevämpinä he itseään pitivät.

Ehkä tässä oli vähän perääkin, sillä Lappeenrannan tykistökoulun ja Markovillan upseerikoke-

laskurssin oppijaksot olivat olleet lyhyitä. Samoin oli jääkärien varsinaiseen upseerikoulutukseen Saksassa jäänyt aukkoja normaaliaikojen vakinaisen väen upseerien peruskoulutusta ajatellen. Käytäntö ja joukko-osastoissa annettava jatkokoulutus korvasivat vain osittain näitä aukkoja. Mutta vähitellen saatiin käyntiin upseerien jatko- ja korkeakoulutus. Kadettikoulussa järjestettiin kuuntelu-upseerikurssit, joilla Markovillan kasvatit täydensivät peruskoulutustaan. Ja kenraali Nenonen näytti esimerkkiä järjestämällä kenttä- ja rannikkotykistöupseereille varsinaisia upseerien jatkokoulutuskursseja Tykistön Ampumakoulussa. Myös muiden aselajien upseereille järjestettiin jo 1920-luvun alkupuoliskolla erikoiskursseja, kuten esimerkiksi sotilaspedagogisia kursseja, sekä lyhyitä kk-, krh- ym kursseja. Osittain tällaisiin loi mahdollisuuden v 1920 toimintansa alkanut Reserviupseerikoulu, jolta valmistuneita reserviupseereita jäi myös vakinaiseen palvelukseen, ja näin saatettiin upseereita irroittaa joukoista.

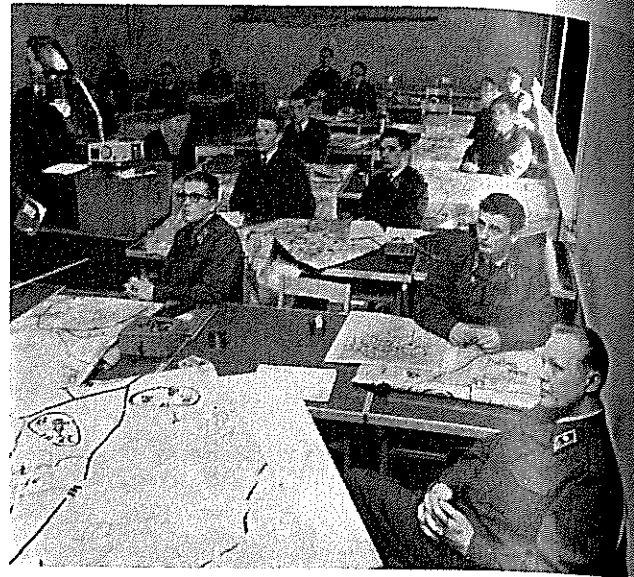
Koko puolustusvoimain kehityksen kannalta on syytä muistaa vuosi 1924. Silloin oma Sotakorkeakoulumme aloitti toimintansa, aluksi valmennuskurssina ja seuraavan vuoden puolella varsinaisena korkeakoulukurssina. Oma Sotakorkeakoulu

loi meille edellytykset puolustusvoimain kehittämistyöhön pätevän upseeriston kouluttamiseen. Tälläkin alalla kuuluu kenraali Nenonen aloitteen tekijöihin, kun hänen toimenpiteensä olivat johtaneet hieman toista tietä upseerien korkeakoulutuksen aloittamiseen Teknillisen korkeakoulun puolella. Sotakorkeakoulun käyntiänpänsä oli mukana jo nuorempaakin polvea, nimittäin jääkäreitä. Muutama heistä oli saanut tilaisuuden suorittaa Ranskassa sotakorkeakoulukurssin. Heistä majuri Martola oli Sotakorkeakoulumme käyntiänpänsä varsin keskeinen henkilö. Näihin aikoihin myös muussa upseerikoulutuksessa vastuu tuli jääkäriupseereille, joista lahjakkaimmat olivat kehittäneet itseään vaativien tehtävien mittaisiksi ulkomaisilla kurseilla, itseopiskelulla tai siviilikoulutuksensa perusteella, kuten esimerkiksi ensimmäiset Kadettikoulun jääkäriupseerijohtajat, filosofianmaisterit Heikki Nurmio ja Taavetti Laatikainen.

Vuoteen 1927 mennessä oli näin jo saatu reserviupseeri-, kadetti- ja sotakorkeakoulutus sekä tykistö- ja teknillisten upseerien jatkokoulutus hyvään vauhtiin, mutta yleinen upseerien jatkokoulutus oli vielä järjestämättä tai oikeammin se saatiin vasta tänä vuonna vakinaiselle kansalle, kun Taistelukoulu aloitti vuoden lopulla toimintansa.

Vuosi 1930 toi lait, joilla Sotakorkeakoulu vakiinistettiin ja Merisotakoulu perustettiin. Seuraavana vuonna pääsi Ilmasotakoulu alkuun. Näiden puolustushaarakoulujen alkaminen on merkittävä nimenomaisesti sikäli, että se osoittaa upseerikoulutuksessa päästyn jo johdonmukaiseen erikoistumiseen eri puolustushaarojen tarpeiden mukaan.

Näennäisesti ei 1930-luku tuonutkaan enää merkittävästi uutta upseerikoulutukseemme. Sisäinen kehitys sitä vastoin jatkui tasaisena. Reserviupseerikoulussa tämä nähdään kurssien vahvuuksien kasvuna, opetusohjelman vakiintumisena ja linjakajoisuuden monipuolistumisena. Vuodesta 1928 alkaen tulee tavaksi kouluttaa koko päällystöaines reserviupseereiksi, mikä merkitsi aluksi 2 kurssia 500—600 vuosittain ja vähän myöhemmin 3 kurssia 400—450. Samoihin aikoihin alkoi opettavien asiain määrä ja käytettävissä oleva aika olla yhä vaikeammin yhteen soviteltavissa, kun kurssiaika lyheni 4 kuukaudeksi. Näin alkoi opetuksesta "kaiken epäolennaisen karsiminen". Tämä on lause, fraasi tai puolustelu, joka esiintyy 1930-luvulta lähtien miltei kaikkien sotakoulujen kurssikertomuksissa. Sen takana on itse asiassa kiistely kuinka paljon opetetaan yleisaineita ja kuinka paljon erikoisaineita ja lisäksi kuinka paljon käytäntöä. Tuntuu kuin monessa tapauksessa "epäolennaisena" on pudonnut pois yleisopetusta ja perusteitten opetusta. On ollut pakko rajoittaa ajankohtaisimpaan, useinkin suoraan ahtaaseen sovellutukseen. Tässä on aina olemassa vaara,

Jalkaväen kapteenikurssilaisia taktiikan tunnilla v 1908.

että koulutetaan komppania- ja patteriteknikoita eikä älyllisesti kehityskykyisiä upseereita.

Kadettikoulussakin linjakajoisuus kasvoi 1920-luvulla. Vuonna 1928 oli koulussa jo 6 aselajilinjaa. Koulu oli 1920-luvun lopulla jo voimakkaasti jääkäriupseerien johdossa, jos kohta omankin koulun kasvatteja oli nuoremmassa opettajakunnassa. Jääkärien mukana kouluun tuli heille ominaista nuorekasta toiminnallisuutta samalla kun eräitä jo aikaan soveltumattomia muototraditioita pyrittiin karsimaan. Koulun johtaja eversti Laatikainen, johtajan apulainen, everstiluutnantti Blick ja komppanianpäällikkö majuri Lagus, kolmikko, joka suorituksillaan sodissa osoitti, että kadettien kasvatus oli pätevissä käsissä, istutti kasvatteihinsa tinkimättömyyden ja velvollisuuden tuntoa sekä selväpiirteistä ajattelua. Mutta sellaisia "perinteitä" kuin simputus he eivät hyväksyneet. "Pappa Laatikaisen" jyhkeä julistus: "Isänmaarakkaus, palavelusalttius ja suomalaiskansallinen henki ovat ainoat traditiot tässä laitoksessa" jäi varmaan monelle kadetille unohtumattomaksi virkaohjeeksi koulun jälkeen.

1930-luvun upseerikoulutuksessa on näkyvissä jo se, että opettajakunta alkoi olla itse puolestaan jatko- ja korkeakoulutuksen saanutta ja että opetuksen suunta oli saatavissa kotimaisista ohjesääntöistä. Näiden ohjaamina oli harjoituksissa päästy yhä lähemmäksi suomalaista maastoa. Upseeriston yhtenäisyyttä haitannut heterogeenisyys alkoi jo hävitä. Kadettikoulun käyneet olivat jo kiistattomasti enemmistönä, ja yhteiset kurssit, keskinäinen työskentely sekä yhteisissä harjoituksissa saatettu keskinäinen tuntemus ja arvonanto yhdis-

tivät vähitellen enemmän kuin eri teitä upseeriksi valmistuminen vaikutti eristävasti. Yhdistävästi vaikutti varmaan myös kaikille yhteinen pyrkimys välineistön ja menetelmien kehittämiseen. 1930-luku oli todella kokeilujen ja pikkukeksintöjen kautta niin puolustusvoimissa kuin myös sen rinnalla yhä kiinteämmin puolustusvalmisteluihin mukaan ohjatussa suojeluskuntajärjestössäkin. Vastuunalaisimpana tämä suomalaisiin oloihin soveltuvien menetelmien etsiminen tunnettiin Sotakorkeakoulussa. Tämä kuului selvästi kenraali Oeschin puheesta, jonka hän korkeakoulun avajaisissa piti ja jossa hän lausui muun muassa: "Vasta silloin, kun meidän on puolustettava maamme koskemattomuutta ja itsenäisyyttä, voidaan lopullisesti sanoa, missä määrin koulun opetusuunta on ollut oikea ja tarkoitustaan vastaava."

Sodissa tähän saatiin vastaus. Ja se vastaus antoi varmaan hyvän todistuksen suomalaisesta upseerikoulutuksesta, joka oli ennättänyt vasta 20 vuoden ikään, kun joutui kovimpaan mahdolliseen kokeeseensa.

Sotien aika merkitsi osittain upseerikoulutuksen kiihdyttämistä, osittain sen keskeyttämistä. Reserviupseeri- ja kadettikurssien vahvuudet kasvoivat ja kurssiajat lyhenivät. Jouduttiin sodan ajan pikakoulutukseen, missä jälleen "kaikki epäolennainen" oli karsittava. Tässä tapauksessa tämä toteaminen on varmaan paikallaan, sillä upseeritaidennystä tarvittiin nopeasti ja uudet upseerit oli koulutettava nimenomaan välittömästi odotamassa oleviin tehtäviin perusyksiköissä. Upseerien jatkokoulutus rajoittui sota-aikana eräisiin erikoiskursseihin ja komennuksiin tutustumaan uuteen välineistöön joko kotimaassa tai ulkomailla. Tässäkin tapauksessa kenraali Nenonen huolehti kiinteästi jatkokoulutuksesta. Suvi-Kummassa oli hänen perustamansa "Tykistö-akatemia" toiminnassa Jatkosodan jälkipuoliskolla.

Sotien jälkeen olisi upseerikoulutus pitänyt aloittaa välittömästi täydellä teholla, mutta sen tiellä oli monia esteitä. Ajankohtaiset järjestelyt ja sodanjälkeiset erikoistehtävät, kuten miinaraivaukset ja varikkojen siirrot sitoivat työvoiman. Vieläpä ulkopuoliset rajoitukset ja suoranaiset kiellotkin olivat esteenä. Alku oli hieman haparoivaa. Sotaväsytys ja epävarmuus koko sotilasammattin tulevaisuudesta vaikutti sen, että ensimmäisille v 1946 alkaneille kadettikursseille oli vähän hakijoita. Vuonna 1945 saatiin alkuun Tykistökoulun ja Taistelukoulun kurssit sekä vuoden 1946 alusta myös Sotakorkeakoulu runsaan 6 vuoden keskeytyksen jälkeen.

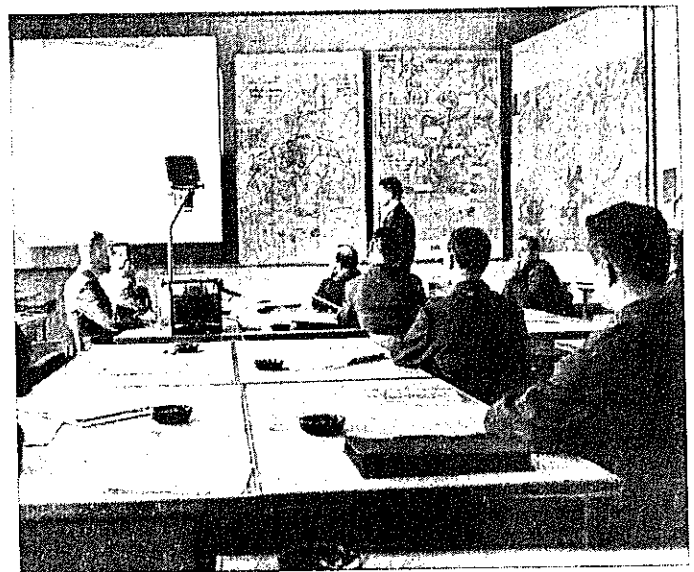
1940-luvulla upseerikoulutusta, nimenomaan sen jatko- ja korkeakouluastetta luonnehtii varsin voimakkaasti sotien läheisyys. Oppilaat olivat keski-ikänsä vanhempia kuin 1930-luvulla, sillä sotavuoden olivat tuoneet ikävuosia lisää. Mutta ne olivat tuoneet myös omakohtaista kokemusta

Esiupseerikursasilaisia opettajineen maastoharjoituksessa v 1959.

vastuunalaisillakin virkapaikoilla. Näinollen taktiikan opetuksessa oli paljon sotakokemusten vertailua. Oli mentävä ohjesääntöjen edelle ja tavallaan kuin luotava ohjesääntökäytäntöä. Tämä koski ennenkaikkea Sotakorkeakoulun ja Taistelukoulun komentaja-(esiupseeri)kursseja. Mutta myös kapteenikurssien oppilaat olivat sodassa mukana olleita.

Varsin merkittävää on, että kun upseerien jatkokoulutus pääsi täyteen vauhtiinsa se tapahtui alusta alkaen kaikkien aselajien omilla kouluissa. Reserviupseerikoulutuskin, joka saatiin jälleen käyntiin v 1948, tapahtui silloin neljässä sotakou-

Sotakorkeakoulun maasotalinjan luokka paneutumassa taktiikan ongelmiin v 1968.

lussa. Kahdeksassa sotakoulussa rinnan järjestetyt kapteenikurssit merkitsivät niin suurta koulutus-kapasiteettia, että verrattain pian saatiin jatko-koulutuksen tyhjät vuodet korvattua ja sodan ajan kadettikurssien ohjelmien aukot täytettyä. Meillä on usein totuttu sanomaan, että laatu korvaa määrän. Tämän voi sanoa hyvinkin pitävän paikkansa 1940—50-luvuilla sikäli, että upseerien jatkokoulutus tavallaan kuin täytti ne tyhjät paikat, mitä puolustusvoimain toiminnassa eri syistä tuona aikana oli. Suhteellisesti päälystön eri asteinen koulutus on meillä ollut koko sotien jälkeisen ajan sekä absoluuttisesti että relativisesti laajempaa kuin ennen sotia.

Sotakorkeakoulussakin kurssit ovat olleet suurempia kuin ennen sotia. Mutta Sotakorkeakoulu kelpaa esimerkiksi myös siitä, kuinka meillä on haettu kultaista keskietä aselajeittaisen ja yhtenäisen koulutuksen välillä. Molemmilla on omat etunsa ja varjopuolensa. Sotakorkeakoulussa kehitettiin aselajeittaista suuntaa, mutta käytäntö on johtanut yhtenäisempään. Samoin on käynyt Kadettikoulussa; ja tuntuu kuin se, mihin täällä on päädytty sopii periaatteessa myös ylemmillä asteilla. Yhtenäinen koulutuksen alkuvaihe antaa yhtenäisen pohjan, joka takaa yhteistoiminnan myös sen jälkeen, kun tältä pohjalta on jakaututtu aselajittaiseen erikoistumiseen, mikä on annettu osittain aselajikoulujen vastuulle. Erikoistuminen on nykyisenä aikana välttämättömyys, sillä ilman erikoistumisella saavutettavaa tiedollista syvyyttä ei yleisjohtajakaan enää osaa eläytyä monipuolisen koneiston tarkoituksenmukaiseen käyttöön eikä osaa oikein käyttää apunaan olevia specialisteja.

Nykyinen aika ja siihen kuuluva sotien totalisoituminen sekä sitä tietä puolustuslaitosten yhä monipuolistuva yhteistoiminta jo rauhankin aikana yhteiskunnan muiden toiminnan alojen kanssa on vaikuttanut myös upseerikoulutukseen alhaalta ylös asti. Ylhäällä se on tuonut Sotakorkeakoulussa järjestettävät ylemmän päälystön jatkokurssit ja ylimmäksi maanpuolustuskurssit yhteisinä siviilialan johtohenkilöille. Jatkokoulutuskurssien ohjelmiin se on tuonut omat luentosarjansa yhteiskunnallisista ja yleisistä turvallisuuskysymyksistä. Kadettiasteella se on osaltaan vaikuttanut jopa koulutusaikaa pidentävästi.

Kadettikoulun opetuksen sodan jälkeinen muuttuminen kuvastaa yleisestikin niitä kysymyksiä, joista upseerikoulutuksessa on keskusteltu itseasiassa jo 50 vuoden ajan. Nyt se vain muodostui ajankohtaisen polttavaksi ja joku ratkaisu oli saatava aikana. Sota-aika oli tuonut paljon uutta opetettavaa. "Epäolennaista" oli jälleen karstittava. Tekniikka työnty yhä vaativampana esiin. Joko taktiikan oli väistyttävä? Mutta kilpailu yhteiskunnassa kiristyy. Onko upseeriston jäätävä yleisen sivistystason noustessa teknikko-

asteelle? Saadaanko upseeriston yleistietomäärä ja kielitaito seuraamaan kehittyvän yhteiskunnan sivistyneistölleen asettamia vaatimuksia? Tässä on joukko kysymyksiä, joiden edessä upseerikoulutuksemme ja henkilökohtaisesti upseeristomme on. Kadettikoulussa, missä opetus oli jo vajoamassa suhteellisesti arvostellen arveluttavasti komppania- ja patteriteknikkotasolle, on asia ratkaistupidentämällä opetusaikaa 20 %:lla. Lisäksi on opiskelulosuhteita kehitetty enemmän itseopiskelua suosivaksi — ja sitä edellyttäväksi.

Eräät yliopistolliset alkuarvosanat, mitä kadeteilta upseeritutkintoa varten vaaditaan, ovat alkua ja suuntaa antavia. Kilpailu kiristyy. Tähän ei saa jäädä. Upseerikoulutuksemme olennainen osa on myös upseeriston itseopiskelu. Kurssiainkoja ei voida loputtomiin pidentää. Itsensä kehittämisen velvoitus seuraa entistä vaativampana jokaista upseeria koko hänen palveluskautensa.

voitte luottaa

VOITTE LUOTTAA

Postisäästöpankkiin palkkapankkinanne.

VOITTE LUOTTAA

uusien tietokoneittemme täsmälliseen ja nopeaan tietojen käsittelyyn.

VOITTE LUOTTAA

siihen, että palkkarahat ovat nostettavissa heti palkkapäivänänne.

VOITTE LUOTTAA

ehdottoman tarkkaan korkojen laskentaan.

VOITTE LUOTTAA

Postisäästöpankkiin palkkapankkinanne.

VOITTE LUOTTAA

POSTISÄÄSTÖPANKKIIN

Puolustusvoimain 50-vuotisjublan merkeissä Kadettikuntaa tervehtien

Oy ALGOL Ab Helsinki
ASFALTOR Oy Helsinki
AKKUTEOLLISUUS Oy Helsinki
AULANGON SÄHKÖ Oy Pitäjänmäki
BARRY STAINES LINOLEUM Oy Helsinki
HELTA Oy Helsinki
HELSINGIN LEIMASINTEHDAS Oy Helsinki
Oy SKF Ab Helsinki
Oy EHO Ab Helsinki
EXIL Oy Helsinki
Oy FENNIA TRADING Ab Helsinki
KIRJAVÄLITYS Oy Helsinki
Oy CARL KNIEF Ab Helsinki
PALKKI Oy Helsinki
INSINÖÖRITOIMISTO HINTIKKA&PEKKOLA Helsinki
KANSA-YHTIÖT Helsinki
KIINTEISTÖNOMISTAJAIN DESINFEKTIOKESKUS Helsinki
Oy MK-TUOTE Ab Helsinki
MAANVILJELIJÄIN MAITOKESKUS OY Helsinki
HELSINKI Oy Helsinki
Oy HONEYWELL Helsinki
Oy AGA Ab Kilo

INSINÖÖRITOIMISTO H AURAMO Helsinki
AUTOKESKUS Oy Helsinki
AUTONOVO Oy Helsinki
Oy ARWIDSON & Co Ab Helsinki
ERI Oy Helsinki
OSUUSTEURASTAMOJÄRJESTÖ Helsinki
Oy HOECHST FENNICA Ab Helsinki
SUOMEN MATKATOIMISTO Oy Helsinki
KATTOHUOPAYHDISTYS ry Helsinki
HAVIN Oy Riihimäki
AAMULEHTI Tampere
LAATUKILPI Oy Hanko
Oy KOVAMETALLI Ab Lintuvaara
Oy EGMA Ab Klaukkala
HA-TE-KE Oy Hanko
Oy LUMIVALKO Ab Turku
KAISU HEIKKILÄ Oy T:re — H:ki
Oy AINO LINDEMAN Ab Vaasa
PANIMO Oy BOCK Vaasa
Oy VAASAN MATTO Vaasa
Oy VAASAN SAIPPUA Vaasa
Oy KAUKAS Ab Lappeenranta

Puolustusvoimien puolivuosisadan vaihteita

Evl evp Matti V Terä

Rakentamisen taustatekijöitä ja perusteita

Vastaväitteistä ja voimakkaasta vastakkaisista mielipiteistä huolimatta on vielä tällä hetkellä yleisesti vallalla käsitys, että itsenäisen valtakunnan olemassaolo ja turvallisuus nojautuu pääasiallisesti sen aseellisten voimien, puolustusjärjestelmän antamaan tukeen. Tämän mukaisesti kaikki itsenäiset kansakunnat uhraavat jatkuvasti — toiset enemmän toiset vähemmän — varoistaan ylläpitääkseen sotilaallista valmiutta, jonka ne arvostavat tarpeelliseksi takaamaan itselleen turvatun tulevaisuuden. Tästä tosiasiasta voitaisiin käyttää vaikka nimitystä "turvallisuuden tunteen laki".

Valtakunnan turvallisuutta ja puolustuskysymyksiä pyritään nykyisin usein selittämään kuin niiden alueella olisi joskus mahdollista siirtyä kokonaan uusille väkivallattomille perusteille, joilla ei ole mitään tekemistä aikaisempien, ns vanhoillisten kokemusten kanssa. Täten voidaan esim esittää, että käsitys turvallisuuden nojautumisesta sotilaalliseen voimaan on täysin vanhentunut ja meidän aikojemme kehityksen takia pätemätön. Sen asemasta kansan ja valtakunnan turvallisuus voidaan tehokkaammin varmentaa joillakin muilla keinoilla, joiden uskotaan olevan lähinnä poliittisia, kokonaan rauhanomaisia.

Näillä käsityksillä ei kuitenkaan ole minkäänlaista kokemusperäistä eikä muuta käytännöllistä tukea. Ne ovat yksinomaan tiettyihin aatteellisiin ja tunnepitoisiin uskomuksiin nojautuvia. Kansakunta, joka rakentaa tulevaisuutensa niiden varaan, pelaa varmasti uhkapeliä erittäin heikoilla korteilla.

Suomen valtionjohdon omaksumaan käsitykseen itsenäisyytemme alkuaikoina vaikutti aivan ratkaisevasti se vakaumus, että minkään kansakunnan elämä ei voi koskaan olla täysin irrallinen ja riippumaton menneisyydestä, aikaisemmasta historias- ta, jonka kokemusten sekä sen aikana suoritetun työn pohjalle nykyisyys ja tulevaisuus aina aivan ratkaisevasti rakentuu. Tällaisista menneisyyden antamista opetuksista pidettiin erityisen selvinä muun ohella maamme kokemia vaihteita Ruotsin vallan viimeisinä aikoina ja sodassa 1808/09. Voitiin selvästi todeta, että suurvaltapolitiikkansa pauloihin sotkeutunut emämaan valtionjohto oli päätyntä Suomen aseman virheelliseen arvioimi-

seen sekä sen puolustuksen kehittämisen laiminlyömiseen. Tämän seurauksena oli Suomen menettäminen sodassa 1808/09 sekä maan liittäminen suuriruhtinaskuntana tsaarien Venäjään.

Sodan jälkeisen runsaan vuosisadan ajan maallamme oli Venäjän yhteydessä erikoislaatuinen autonominen asema, mutta se ei kuitenkaan merkinnyt valtiollista itsenäisyyttä. Tästä huolimatta tuona aikana tehtiin eräitä maanpuolustuksellisia ratkaisuja, joiden lähimpänä tarkoituksena oli osallistuminen jollakin tavalla valtakunnan puolustukseen, mutta joilla samalla tuli olemaan aivan perustavanlaatuinen merkitys myöhemmän itsenäisen Suomen maanpuolustusta luotaessa. Täten meille tässä aivan kuin räikeästi valotettuna osoitetaan, miten vuosikymmenien jopa vuosisatojen vanhat kokemukset voivat olla kaikesta kehityksestä huolimatta aivan sellaisenaan käyttökelpoisia uuden rakennuksen peruskiviksi.

Ruotsin vallan ajoilta suuriruhtinaskunnalla oli perintönä ruotujakolaitos ja sen avulla muodostettu ruotuväki, joka sinänsä merkitsi jo eräänlais- ta — ja paljon aikaansa edellä olevaa — yleistä asevelvollisuutta. Järjestelmä oli kuitenkin niin rajoitettu, että yleiseurooppalaista kehitystä seuraten vuosisadan lopulla siirryttiin yleiseen asevelvollisuuteen. Sen toteutus tapahtui maassamme v 1878 säädetyllä asevelvollisuuslailla, joka astui voimaan vuoden 1881 alussa.

Tämä aselvelvollisuuslaki oli niin huolellisesti ajateltu ja viimeistelty, että se sellaisenaan otettiin perustaksi itsenäistyneen maamme ensimmäisiä puolustusvoimia luotaessa v 1918. Se oli myöskin lähes sellaisenaan vuoden 1922 sekä myöhempien asevelvollisuuslakiemme runkona ja mallina. Siitä on myös aivan selvät jäljet nähtävissä vielä tänä päivänä voimassaolevassa asevelvollisuuslais- samme.

Asevelvollisuuslakimme ohella useat muut erikoissäännökset ja asetukset tulivat itsenäisyyssajan ensimmäisten vastaavien säädösten malliksi. Niinpä esimerkiksi 1880-luvun säännösten mukainen kutsuntalaitos otettiin kokonaisjärjestelyltään ja tärkeimmiltä yksityiskohdiltaan lähes sellaisenaan käytäntöön itsenäisyyden alkuvuosina.

Merkittäväksi on myöskin arvostettava se panos, jonka suuriruhtinaskunnan ns "vanhan sotaväen" kouluttamat reserviläiset, aliupseerit ja upseerit antoivat puolustusvoimille tasavaltamme itsenäisyyttä luotaessa. Ennen kaikkea tämä panos muovautui perinteeksi, henkiseksi voimaksi, joka myöhemmin vaikeina aikoina sai korvata monia pahoja aineellisia puutteita.

Valitettavasti me olemme yleensä lähes kokonaan unohtaneet tai ainakin aiheuttomasti väheksyneet sitä isien perintöä, jonka puolivuosisataiset puolustusvoimamme saivat syntyessään ja kehossaan.

Itsenäisen Suomen puolustusvoimien tähänastisten vaiheiden katsauksessa on paikallaan myös muistaa se maanpuolustuksellisesti aivan erikoislaatuinen kausi, jonka suuriruhtinaskunta koki tämän vuosisadan alussa. Sotaväen hajoittamisen jälkeen Suomelle määrättiin vuodesta 1904 lähtien maksettavaksi erityinen maanpuolustusvero, joka kasvoi vuosittain yhdellä miljoonalla ja oli v 1911 12 miljoonaa kultamarkkaa, ja jonka vuotuisiksi ylärajaksi säädettiin 20 milj mk. Kaikkiaan maamme maksoi Venäjän valtiolle tätä veroa vuosina 1904—16 130 milj mk. Myöhemmin eduskunnassa arvioitiin, että tämä summa olisi vastannut vuoden 1922 rahana lähes 2 000 miljoonaa markkaa. Puolustuslaitoksen vuotuinen menoarvio oli silloin noin 300 milj mk.

Suomen maanpuolustus hoidettiin siis vuosina 1904—16 ehdottoman rauhanomaisesti, väkivallattomasti, vain rahalla. Järjestelyn kautta ei suomalaista verta jouduttu vuodattamaan keisarikunnan puolesta Japanin sodassa eikä ensimmäisessä maailmansodassa. Mutta maalta puuttui myös sotilaallinen ammattitaito sekä koulutetut joukot, kun valtiollisen itsenäisyyden toteuttamiseksi oli turvaututtava aseelliseen voimaan.

Senaatin ja eduskunnan antaessa Suomen itsenäisyysjulistuksen 4. ja 6. 12. 1917 maassa oli venäläisiä joukkoja arvioiden mukaan vielä n 80 000 miestä. Niiden poistaminen maasta oli valtakunnan itsenäisyyden edellytys. Kun Venäjän väliaikainen hallitus ei suostunut vetämään pois näitä joukkoja, Suomen valtiovallan oli ryhdyttävä muodostamaan omia aseellisia voimia, joiden tuli karkoittaa vieraat varuskunnat pois maasta. Erinäiset aktiivitalhot suorittivat tähän samaan päämäärään pyrkiviä valmisteluja järjestelmällisesti jo kevästä 1917 alkaen. Sitä ennen oli ryhdytty asekelpoisten nuorten miesten kouluttamiseen Saksan armeijassa. Näin syntyneen 27. Jääkäripataljoonan henkilökunta muodosti helmikuusta 1918 lähtien itsenäisen Suomen kenttäarmeijan päällystön rungon.

Näiden puolustusvoimien alkuaseistus hankittiin myös Saksasta, josta toimitettiin lokakuussa 1917 Equity-nimisellä aluksella aselasti, jonka pääosa oli 6 500 kivääriä ja n 2 miljoonaa kivipatruunaa.

Suomalaiset aktivistit yrittivät myös kaikin tavoin saada Saksan sotilasjohtoa ryhtymään soti-

laallisiin toimenpiteisiin yhdessä suomalaisten asevoimien kanssa jo syyskesällä 1917 maan vapauttamiseksi venäläisistä joukoista. Oman vaikean asemansa takia Saksan oli kuitenkin jatkuvasti viivyteltävä jo lupaamaansa ratkaisua, johon sisältyi myös Jääkäripataljoonan palauttaminen Suomeen. Tilanteen muuttua helmikuussa 1918 nämä valmistelut sekä suomalaisten edustajien toiminta Berliinissä johtivat kuitenkin lopuksi saksalaisen Itämeren Divisioonan lähettämiseen sekä aseiden jatkuvaan toimittamiseen Suomeen. Tästä tuesta Suomi suoritti myöhemmin täyden maksun Saksalle.

Puolustusvoimien synty ja rakentaminen

Vuoden vaihteessa 1917/18 erittäin sekavaksi kehittyneessä tilanteessa senaatti antoi tammikuussa 1918 kenrli Mannerheimin tehtäväksi lujan järjestyksellisen luomisen. Mannerheim matkusti Vaasaan ja ryhtyi heti muodostamaan päämajaansa sekä armeijaa, johon oli aluksi käytettävissä vapaaehtoisia suojeluskuntajoukkoja eri puolilla maata, yhteensä n 30 000 miestä. Ne olivat kuitenkin erittäin puutteellisesti aseistettuja ja varustettuja, aseistuksen pääosana edellämainittu s/s Equityn aselasti.

Näistä vapaaehtoisista koostuneen armeijan avulla ryhdyttiin kuitenkin sotatoimiin venäläisiä joukkoja vastaan Karjalassa 25. 1. ja Pohjanmaalla 27. 1. 18. Venäläiset varuskunnat yllätettiin, riisuttiin aseista ja siten samalla hankittiin omille voimille asetäydennystä. Koko maa suunnilleen linjan Pori—Haapamäki—Lappeenranta—Vuoksi pohjoispuolella tuli näiden ensimmäisten sodan avustojen kautta Mannerheimin johtamien hallituksen joukkojen valvontaan ja tuki-alueeksi.

Sodan vieminen päätökseen vaati kuitenkin joukkojen vahventamista, kouluttamista ja varustamista. Miesvahvuutta pyrittiin aluksi lisäämään värväyksellä. Sen tulosten jäädessä vähäiseksi senaatti julisti yleisen asevelvollisuuden voimaan

KAUHAVAN KUNTA

vuoden 1878 asevelvollisuuslain nojalla. Lakia ei oltu Suomessa voimassaolevien säädösten mukaisesti kumottu. Kaikkien käytännössä sovellettujen täydennysmenetelmien kautta muodostuivat itsenäisen Suomen puolustusvoimat. Ne koostuivat huh-tikuussa 1918 36 suojeluskuntapataljoonasta, 6 vär-vätystä krenatööripataljoonasta, 18 asevelvollises-ta jääkäripataljoonasta sekä 17 tykistöpatterista ynnä erilaisista huolto- ja täydennysjoukoista. Kenttäarmeijan kokonaisvahvuudesta, n 70 000 miestä, vapaaehtoiset suojeluskuntapataljoonat edustivat n 60 %.

Kenttäarmeijan aseistaminen kävi mahdolliseksi ostamalla Saksasta pääasiallisesti venäläisiä sota-saaliasseita. Kaikkiaan hankittiin täten n 91 000 kivääriä, 344 konekivääriä, 18 kenttäkanuunaa, 16 kenttähaupitsia, n 85 milj kivipatruunaa sekä 64 000 laukausta kenttätykistölle. Nämä tarvikkeet laivat-tiin 11. 2.—28. 5. 18, pääosa helmikuussa. Toimi-tusten yhteiseksi raha-arvoksi määrättiin myöhem-min RM 54 milj, mikä summa myös maksettiin täysin.

Saksalaisen apuretkikunnan, taisteluvahvuudel-taan n 10 000 miestä, lähettamisestä suomalaiset edustajat tekivät Berliinissä sopimuksen jo 21. 2. 18 vaikka senaatti päätti tämän avustuksen pyytämi-sestä vasta 3. 3. 18 vastoin Mannerheimin tahtoa. Kaikki retkikunnasta aiheutuneet kustannukset, jotka myöhemmin arvioitiin RM:ksi 80 milj, Suomi myös maksoi.

Varsinainen sota kehittyi maassa vallinneiden sisäisten olosuhteiden takia pääasiallisesti kansa-laissodaksi. Joukkojen ollessa molemmin puolin lähes kouluttamattomia, kuriin ja ”säätöjen mu-kaiseen” sodankäyntiin tottumattomia, sota sai kan-salaissodille ominaisen tarpeettomasti raaistuneen leiman. Mannerheimillä ei myöskään tällöin vielä ollut sellaista henkilökohtaista arvavaltaa, että hän olisi pystynyt estämään täydellisesti kaikkien jouk-kojensa syyllistymistä väkivallan liioitteluun. Maan vapauttaminen oli pääasia ja siinä oli kiirehdit-tävä niin, että tärkeimpien ja suurimpien tehtä-vien suoritus tuli maan oman armeijan osuudeksi.

Vaikka kenttäarmeijan joukkojen koulutus oli äärimmäisen suppea, jokot osoittivat sodan vaa-tivimmissa tehtävissä kuten Tampereen ja Viipu-rin valloituksessa jo merkittävää sotilaallista kyp-syyttä. Tämä ja toisaalta vastapuolen johdon kel-vottomuus johti näissä operaatioissa hallituksen joukkojen ratkaiseviin voittoihin, usein kuitenkin vain äärimmäisten katkerien paikallisten taistelu-jen jälkeen.

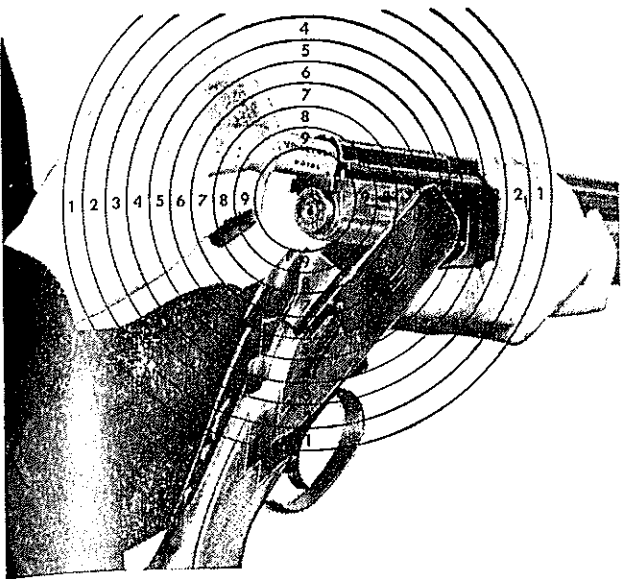
Rauhanajan puolustusvoimien luominen

Sodan päätyttyä oli luotava maan vakinaiset puolustusvoimat. Mannerheim antoi päämajansa laatia ehdotuksen, joka perustui lähes nykyaikai-sen tapaiseen aluejärjestelmään. Sen mukaan maa olisi jakaantunut 27 piiriin, joissa kussakin olisi

Henkivakuutuksessa on turva heti valmiina

SUOMI-YHTIÖ
MAAN SUURIN HENKIVAKUUTUSLAITOS

VIHTA- VUORI

varma sarja

VIHTAVUORI ROYAL

kaliberi 12 ja 16
pituus 70 mm
haulikoot: n:ot 4, 6, 7, 8, 9, 10 ja 12

VIHTAVUORI METSO

kaliberi 12, 16 ja 20
pituus 70 ja 65 mm
haulikoot: n:ot 4, 6, 7, 8, 9, 10 ja 12

VIHTAVUORI MUSTARUUTI

kaliberi 12 ja 16
pituus 65 mm
haulikoot: n:ot 4, 6, 7, 8, 9, 10 ja 12

VIHTAVUORI OLYMPIA

kaliberi 12 ja 16
pituus 70 mm
haulikoot: n:ot 2, 3 ja 4

VIHTAVUORI SKEET

kaliberi 12 ja 16
pituus 65 mm
haulikoko: n:o 2

Erityisesti kilpailuammuntaan:

OLYMPIA SPECIAL

kaliberi 12—70, niklatu hauli n:o 4

SKEET SPECIAL

kaliberi 12—65, erikois-Skeethauli n:o 2

... ja VIHTAVUORESTA tietenkin myös
haulikonhylsyt · nallit · ruudit · välitulpat · etulaput

VIHTAVUORI = siihen voitte luottaa

liikekannallepanossa tullut muodostettavaksi yksi jalkaväkirykmentti ja muita apujoukkoja. Täten maan kenttäarmeija olisi ollut 9 divisioonan vahvuinen.

Senaatti ei kuitenkaan hyväksynyt Mannerheimin ehdotusta, vaan päätti antaa maan puolustusvoimien järjestelyn saksalaisten asiantuntijoiden tehtäväksi. Tässä tarkoituksessa senaatti pyysi 22. 5. 18 Itämeren Divisioonan jäämistä toistaiseksi maahan, mihin pyyntöön saksalaiset suostuivat 29. 5. Saksalaiset lähettivät myös senaatin pyynnöstä asiantuntijoita järjestämään Suomen puolustusvoimia. Näistä asiantuntijoista oli tärkein yleisesikunnan päälliköksi määrätty ev von Redern. Yleisesikunnan ohella perustettiin saksalaisten suunnittelemana korkeimmaksi sotilashallinnolliseksi johtoelimeksi senaatin sota-asiaintoimituskunta, sotaministeriö, jonka päälliköksi nimitettiin kenrnm W Thesleff.

Kun senaatti vielä määräsi, että sota-asiaintoimituskunnan päällikön asema oli rinnastettava ylipäällikköön, Mannerheim ei katsonut voitavansa asettua käytettäväksi uuden järjestelyn mukaisessa toisarvoisessa asemassa. Tästä syystä senaatti vapautti hänet omasta pyynnöstä ylipäällikkyydestä. Armeijan päälliköksi nimitettiin kenrnm K Wilkman, myöhemmin nimeltä Wilkama.

Korkeimmat sotilaalliset johtoelimet olivat ylipäällikön esikunta, yleisesikunta ja senaatin sota-asiainosasto, joka marraskuussa 1918 muuttui sotaministeriökksi ja v 1922 puolustusministeriökksi. Elokuussa 1918 sota-asiaintoimituskunnan päällikkö Thesleff määrättiin myös ylipäälliköksi ja Wilkmanin asema muuttui armeijan päälliköksi. Tämä järjestely kesti vain joulukuuhun 1918, jolloin Mannerheim kutsuttiin valtionhoitajaksi, missä asemassa hän oli myös ylipäällikkö.

Sotatila Suomen ja Venäjän välillä vallitsi edelleen. Tämä tosiasia vaikutti aivan olennaisesti puolustuskysymyksen arviointiin ja kehitykseen. Saksalaisten vastatessa suunnitelmasta järjestelmä pyrittiin luomaan vain niin voimakkaaksi, että silloin vallinneessa tilanteessa pystyttäisiin yhdessä maassa olleiden saksalaisten joukkojen kanssa torjumaan venäläisten mahdollinen hyökkäys Karjalan kannaksella ja Laatokan pohjoispuolella. Täähän tarkoitukseen katsottiin riittävän sellaisen puolustusvoiman, joka koostui kolmesta divisioonasta, kussakin kolme jvrykmenttiä, sekä yhdestä vuoristoprikaatista, johon kuului kolme jääkäripataljoonaa. Kuhunkin divisioonaan kuului lisäksi yksi kenttätukirykmentti sekä tarpeelliset huolto ym apujoukot. Puolustusvoimien itsenäisenä haaran olivat meri- ja rannikkopuolustusjoukot. Myös erillisiä ilmavoimia ryhdyttiin muodostamaan.

Suunnitelman mukaan puolustusvoimat olivat rauhan ja sodan aikana järjestelyltään samat. Lkp:ssa rauhanajan joukot vain täydennettiin sotavahvuuteen.

Saksalaisten poistuttua maasta joulukuussa ryhdyttiin puolustusvoimia järjestämään uudelleen. Varsinainen rauhanaikainen puolustuslaitosjärjestelmä säilytettiin suunnilleen samana, kolme divisioonaa ja vuoristoprikaati. Näitä joukkoja nimettiin A-joukoiksi. Lkp:n sattuessa oli muodostettava aivan vastaavia "toisen portaan" joukkoja, joita kutsuttiin B-joukoiksi. Täten mahdollisen sodan syttyessä oli suunnitelmien mukaan muodostettava kenttäarmeija, johon kuuluisi kuusi divisioonaa ja kaksi vuoristoprikaatia. Suurempaa vahvuutta ei katsottu voitavan ajatella, koska puuttui koulutettuja reservejä eikä aseistus sekä varustus riittänyt tämänkään kenttäarmeijan täydelliseen varustamiseen.

Puolustusvoimiin kuului vielä suojeluskuntajärjestö, joka määrättiin asetusteitse elokuussa 1918 sota-asiainoimituskunnan päällikön alaiseksi. Maan kutsuntapiirien päälliköt olivat samalla suojeluskuntapiirien päälliköitä. Kun reserviläisten kertausharjoituksia ei pystytty järjestämään, suojeluskuntajärjestö toimi erittäin arvokkaana reservin miehistön ja päällystön koulutuslaitoksena.

Jatkuva rakentaminen ja valmentautuminen

Varsinainen maan puolustus suunnitelma uusittiin v 1922 ja sen mukaisesti valmistauduttiin muodostamaan lkp:ssa B-joukkojen lisäksi vastaavia C- ja D-joukkoja, mikäli aseistusta ja muuta varustusta olisi käytettävissä. Erittäin vakavaksi arvioitu sodanuhka keväällä 1919 pakotti myös sotaministeriön ja hallituksen ryhtymään sotavarustuksen hankintoihin, joita onnistuttiin järjestämään Ranskasta. Näihin hankintoihin sisältyivät myös puolustuslaitoksemme ensimmäiset panssarivaunut, kevyet Renault-merkkiset vaunut, yhteensä 32 kpl. Eräitä muitakin pienehköjä hankintoja onnistuttiin vuosien mittaan järjestämään, mutta niistä huolimatta koko varastossa ollut aseistus ei riittänyt kuin noin viiden divisioonan täydelliseen aseistamiseen 1930-luvun alussa. Vain jvkiväärejä oli käytettävissä runsaammin, kaikkiaan noin 200 000 kpl. Kivipatruunia oli myös suhteellisen runsaasti, noin 100 milj kpl, joista kuitenkin suuri osa oli laadultaan hyvin toisarvoisia.

Puolustusvalmiuden ylläpitäminen ja kehittämisen välttämättömyyden näkeminen perustui siihen monipuolisesti punnittuun arviointiin, että maamme uhkasi hyökkäys ainoastaan yhdestä suunnasta. Tämän hyökkäyksen torjuminen oli ehdoton vaatimus kansakunnan itsenäisen olotilan säilymiselle. Miten ja millä edellytyksillä tämä vaatimus pystyttäisiin toteuttamaan, annettiin v 1923 erityisen puolustusrevisionin selvitettäväksi. Selvitustyö valmistui v 1926 alussa. Toimikunnan mietintöön sisältyy maamme puolustusongelman lyhyt erittely, joka on ajaton. Se pätee perusajatukseltaan vastaavan ongelman pääkysymyksen asettelulle tänään yhtä hyvin kuin v 1926.

"Jos maanpuolustuksessa käytetään oikein maamme sotilasmaantieteellisen aseman suuria mahdollisuuksia, asetetaan liikekannalle koko se voimamäärä, mikä maan väestöstä voidaan aseisiin saada, toimitaan mahdollisimman voimakkaasti heti sodan alusta alkaen sekä järjestetään ja varustetaan puolustusvoimat tämän puolustussodan vaatimuksia silmällä pitäen, niin voidaan luottaa siihen, että Suomi kykenee puolustautumaan menestyksellisesti." — — —

"Armeijan nykyinen järjestely on kahdessa suhteessa epätydyttävä: se ei tarjoa kylliksi suojaa yllättäviä hyökkäyksiä vastaan, eikä järjestelmän nykyisillään ollessa ole mahdollista saada tarpeellista määrää divisioonaa kokoon ylimmän johdon käytettäväksi sodan sattuessa."

Näiden toteamusten pohjalta puolustusrevisioni esitti käytännöllisen järjestely- ja varusteluohjelmansa, jota ei kuitenkaan koskaan ryhdytty toteuttamaan. Tästä syystä pystyttiin vielä kymmenen vuotta myöhemmin aseistamaan ja varustamaan täydellisesti n 6—7 divisioonan vahvuinen kenttäarmeija, mikä oli vain puolet puolustusrevisionin tarpeelliseksi laskemasta puolustusvoimasta.

Kansalaisten keskuudessa on hyvin yleisenä ja piintyneenä käsitys, että aineellisen puolustusvalmiutemme kehityksen 1920- ja 1930-luvuilla teki mahdottomaksi pääasiallisesti eduskunnan kielteinen asennoituminen maanpuolustukseen. Tätä käsitystä ovat myös monet muistelmat jopa tieteelliset tutkimukset pyrkineet vahventamaan. Näin olen on paikallaan erityisesti tähdentää, ettei esim puolustusrevisionin ehdotusta esitetty koskaan min-käänlaisena menoarvioasiana eduskunnan käsiteltäväksi. Sitä ei edes annettu täydellisenä eduskunnan tiedoksi. Kun sitten ns perushankintaohjelmia vuosina 1930, 1935 ja 1938 esitettiin, eduskunta hyväksyi ne vähentämättöminä. Ohjelmat olivat kuitenkin vajavaisia, vain jonkinlaiseen pahimpien puutteellisuuksien paikkailuun kohdistuvia ja ilman määrätietoista, jonkin selvän pääasian ratkaisun tavoitetta. Maanpuolustuksemme kokonaisvoima ei niiden kautta läheskään kasvanut samassa suhteessa kuin ohjelmien toteuttamiseen käytetyt varat. Sen seurauksena ei vielä syksyllä 1939 pysytty täysin varustamaan vahvuudelta niin suurta kenttäarmeijaa kuin v:n 1926 puolustusrevisioni piti välttämättömänä.

Maanpuolustuksemme ja sen eri puolustushaarojen varustelun kehittämistä on erityisesti mainittava laivaston kehitysohjelman käsittely ja toteuttaminen 1920-luvulla. Aineellisen puolustusvalmiuden kehittämisen kannalta se oli jo rahallisesti suurin valtioelimiemme käsittelemä kysymys sanottuna aikana. Sen merkitys ja paino valtakunnan maanpuolustuksellisessa kokonaisongelmassa tuli yliarvioituksi, saatetuksi epäsuhtaiseen asemaan puolustusvoiman muiden osatekijöiden aseman rinnalla. Silloisissa oloissa huomattavien varojen sijoitus laivaston hankintoihin jarrutti ja

rajoitti kohtalokkaasti muiden puolustushaarojen, kenttäarmeija ja ilmavoimien kehittämistä.

Aineellisen puolustusvalmiuden määrällisen kehittämisen tarkoituksena on tietenkin lisätä mahdollisuuksia täysin varustettujen ja aseistettujen yksiköiden muodostamiseen sekä parantaa myös näiden yksiköiden taistelullista voimaa niiden käytettäväksi tulevien kulutustarvikkeiden, varsinkin atarvikkeiden varastojen suurentamisella. Mutta tämän ohella pyritään aina myös asejärjestelmiin kuuluvien yksityiskohtien, eri välineiden laadulliseen kehittämiseen yksityisten taistelijoiden ja joukkojen taistelullisen tehon lisäämiseksi.

Tässä mielessä puolustusvoimissamme kehitettiin ennen v 1939 erityisesti jalkaväen aseiksi konepistooli, kranaatinheitin ja pstaseistus. Näiden hankinnat eivät kuitenkaan edistyneet riittävän nopeasti. Myös muitakin aseita, kuten kivääri, konekivääri ja pikakivääri kehitettiin ja modernisoitiin. Kenttätykistön alueella oli merkittävänä saavutuksena ampumamenetelmien kehitys, jonka kautta heikolla tykistöllämme oli ainutlaatuinen mahdollisuus saada tulivoimansa äärimmilleen viidyn keskityksen kautta osaltaan taistelussa korkeimmilleen. Tämän panoksen merkitystä maanpuolustuksemme kokonaisvoimille ei kuitenkaan ajoissa täysin ymmärretty. Sen seurauksena oli,

ettei tykistön atarvikkeista perushankintojen yhteydessä otettu huomioon. Täten jäätin aivan mitättömien atarvikemäärien varaan, mistä kenttäarmeija joutui maksamaan raskaan verisen veron.

Aseistuksen lisäksi kenttäarmeija vaatii runsaasti monenlaisia muita varusteita. Niiden tärkeysjärjestystä on vaikeaa jopa epämieliekästä ryhtyä millään tavoin täsmällisesti määrittelemään. Kuitenkin on selvää, että intvarusteet, taistelijan sota-asu, ovat melkoisen välttämättömät. Niiden puuttuminen tai soveltumattomuus kenttäoloihin voi nopeasti tapaa sotahalut parhaimmistakin joukoista. Meidän kenttäarmeijamme puuteellisuudet tältä osin olivat syksyllä 1939 sananmukaisesti huutavat. Vain suunnilleen puolet palvelukseen kutsutusta miehistöstä voitiin esim varustaa jonkinlaisella asepuvulla. "Vyö, leipälaukku ja kokardi" olivat ainoat varusteet, joita riitti kaikille.

Kuitenkin onnistuttiin äärimmäisillä koko kansan yhteisillä ponniteluilla loka-marraskuun kuluessa 1939 hankkimaan kotimaassa puuttuva varustus lähes täydellisesti. Tässä hankintatoiminnassa kunnostautui aivan erityisesti meidän silloinen Lotta-järjestömme ja sen mukana maan kaikki naiset.

Maanpuolustuksemme perusongelmaa arvioitaessa pidettiin Karjalan kannasta aina koko puolus-

MIKÄ ON KESKO?

K-kauppiaat, joita on noin 5000, ovat perustaneet yhteisen liikeyrityksen, Keskon.

Se on kehittynyt liikevaihdoltaan Suomen suurimmaksi ja Pohjoismaiden toiseksi suurimmaksi.

Yhtiön liikevaihto oli vuonna 1967 1,6 mrd. markkaa. Keskolla on 22:lla paikkakunnalla konttori, ja ne toimivat seuraavilla kaupan aloilla: rauta-, elintarvike-, tekstiili- sekä maatalous- ja koneala.

K-KAUPPIAAT JA KESKO

tuksemme perustana. Tästä alueesta riippuivat puolustumahdollisuutemme siinä määrin, että yhdenkin neliökilometrin luovutuksen Kannaksesta voitiin arvostaa merkitsevän samaa kuin ainakin yhden pataljoonan vähentäminen kenttäarmeijan vahvuudesta. Näin ollen oli luonnollista, että eri aikoina pyrittiin myös Kannaksen suomien puolustuksellisia mahdollisuuksia lisäämään jonkinlaisilla linnoituslaitteilla. Rakennetuista laitteistamme todetaan Neuvostoliiton suuren isänmaallisen sodan historiassa:

”Mannerheim-linja koostui kolmesta linnoituslinjasta, joiden yhteinen syvyys oli 90 km, ja johon kuului 296 vakinaista linnoituslaitetta teräsbetonista ja 897 graniitista. Osa näistä laitteista kesti 152—203 mm:n kranaattien iskemät.”

Meidän omien tietojemme mukaan Kannakselle oli 1920- ja 1930-luvulla rakennettu yhteensä 138 erilaista kk- ja miehistökorsua, joissa enintään n 4 000 miestä voi jotenkin suojautua.

Kenttäarmeijamme asejärjestelmään kuuluneiden aseiden lukumäärästä sodan puhjetessa 1939 sekä kehittymisestä 1930-luvulla antavat seuraavat numerot vielä täydentävän kuvan. Sulkeissa esitetään vastaavat määrät v 1930.

Kivääreitä 254 500 (200 000), konepistooleja 4 150 (1 000), pikakivääreitä 4 700 (1 500), konekivääreitä 3 475 (1 600), kranaatinheittimiä 360 (80), 37 mm psttykkeitä 98 (—). Tämän aseistuksen avulla pystyttiin varustamaan n 12 divisioonaa vastaavat joukot, joista kuitenkin vain 9 divisioonalla oli 3 pston vahvuinen kenttätykistö. Raskasta kenttätykistöä oli kaiken kaikkiaan vain vajaa 4 psto.

Puolustusvoimat sodassa

Talvisodan enempää kuin ns Jatkosodankaan varsinaisiin tapahtumiin ei tässä ole mahdollista edes pintapuolisestikaan kajota. Sen sijaan on paikallaan tähdentää eräitä meille tärkeitä maanpuolustuksellisia peruspäätelmiä, joihin sotien kokemukset suoranaisesti johtavat.

Sotien lopputuloksesta meillä on haluttu usein hyvin kärkkäästi painottaa niiden perusteellista tappiollisuutta puolustuksellemme. Tällöin joko tarkoituksellisesti tai erheellisesti unohdetaan, että Suomen tasavalta jäi sotien jälkeen kuitenkin jatkamaan itsenäistä elämäänsä. Tämä tulos on jo sinänsä suuri voitto.

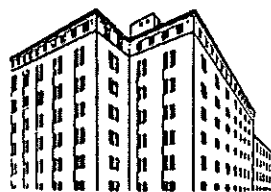
Toinen erityisen tärkeä kokemus on henkisten voimien, kansan lujan puolustustahdon merkitys silloin, kun kansan olemassaolo on kysymyksessä. Lukemattomin esimerkein on varsinkin Talvisodan raskaina päivinä todistettu, miten lannistumaton henki voi korvata pahojakin aineellisia puutteita ja johtaa miehet tekoihin, joita pidetään tavalli-

sisä olosuhteissa mahdottomina, epäinhimillisinä. Hengen ja henkisten voimien merkityksestä on myös saatu lukuisia todisteita Jatsosodan vaiherikkaina aikoina, erityisesti sodan katkerassa lopputuloksessa.

Mutta myös moniin ns nykyaikaisiin ongelmiin ja asennoitumisiin puolustusvoimiemme kokemusten historia antaa erittäin päteviä perusteita. Useiden uudenaikaisten asiantuntijoiden mielestä aseellisiin voimiin ja väkivaltaan turvautuminen edes kansan itsepuolustukseksi on muka vanhanaikaista, eikä se enää voi johtaa mihinkään myönteiseen tulokseen. Tämä asiantuntemus ei kuitenkaan pysty esittämään väitteidensä tueksi mitään kokemusperäisiä todisteita. Päinvastoin, aivan viime vuosienkin kokemukset eri puolilla maailmaa osoittavat, miten suunnatontakin ylivoimaa vastaan pystytään puolustautumaan käyttämällä oikein ja olosuhteisiin sopeutuen kaikki mahdolliset voimavarat tarkoituksenmukaisella tavalla. Nämä kokemukset pätevät parhaiten myös meidän maamme tämän päivän maanpuolustuksellisen ongelmamme perusohjeeksi.

HOTELLI HELSINKI

Hallituskatu 12 Puh. 630701 Telex 12—1022

- Helsinki-By-Night Club
- American Bar
- Hotelliravintola
- Juhlahuoneisto
- Hotellisauna
- Korkeatasoiset hotellihuoneet
- Telexpalvelu

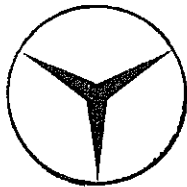
Valiohotelli keskellä Helsingin keskustaa

UNIMOG

Sairaankuljetusauto

Nelipyörävetoinen Unimog-S maastoauton alustalle rakennettu sairaankuljetusauto on erittäin käyttökelpoinen suomalaisissa olosuhteissa. Se on nopea (n. 100 km/t) ja toimintavarma sotilasajoneuvo. Matkustajatila paareineen on käytettävissä kolmena nopeasti suoritettavana muunnoksena joko 4 potilaan ja saattajien tai 12 henkilön miehistökuljetuksiin. Autossa on hyvät tilat sairaiden hoitoon ja hoitovälineiden kuljetukseen.

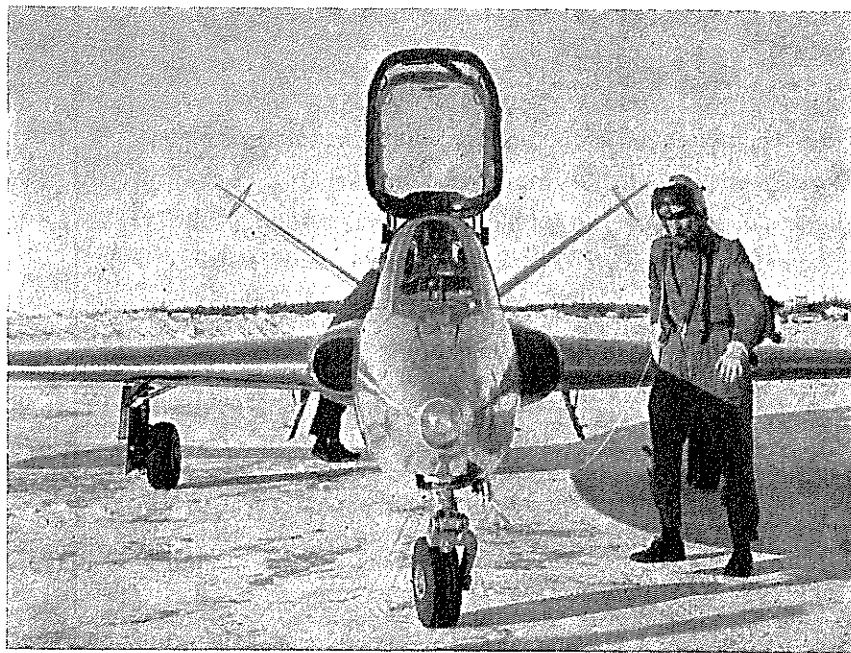
Maahantuoja

VEEHO Erikoisajoneuvot

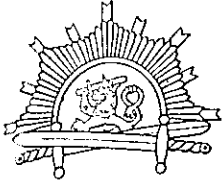
Helsinki — Pohjantalo — Puh. 64 27 64

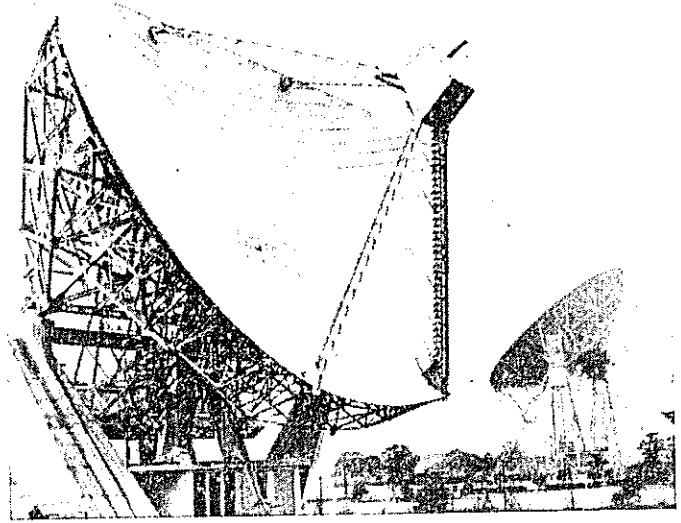
Suomalainen sotilas
tänään

*”Minä tahdon kaikkialla ja
kaikissa tilanteissa, sodan ja
rauhan aikana puolustaa isän-
maani koskemattomuutta, sen
laillista yhteiskuntajärjestystä
sekä valtakunnan laillista esi-
valtaa.”*

Kadettipalsta

Mitä odotan tulevalta 50-vuotiskaudelta

Kadetti Pekka Hämäläinen

Maan kiinteän kuoren ikä on yli 1500 miljoonaa vuotta. Viisikymmentä vuotta on vain kiihtävä hetki maailmankaikkeudessa. Kuitenkin viisikymmentä vuottakin kiinnostavat ihmisiä, jos ne ovat menneitä vuosia, ne kiinnostavat historioitsijoita, jos ne ovat tulevia, ne kiinnostavat nuorisoa. Tuovatko ne tullessaan hyvää vai huonoa? Onko elämä huomenna helpompaa kuin tänään?

Tulevaisuus on arvailujen varassa, joiden lähtökohtana on menneisyys. Henkilökohtaisia kokemuksiamme emme pysty arvaamaan. Puitteet voimme kuitenkin luoda mielessämme. Yhteiskunnan kehityksen ennustamiseksi on aikojen kuluessa syntynyt useita teorioita. On olemassa biologinen-, materiaallinen-, poliittinen-, energieettinen- ja institutionaalinen käsitys sekä tiedon lisääntymisen teoria. Viimeisimpiä näistä teorioista on amerikanvenäläisen Sorokinin teoria,

jonka mukaan kehitys heilahtelee jatkuvasti toisesta äärimmäisyydestä — idealisuudesta, toiseen äärimmäisyyteen — aistillisuuteen.

Itse en usko juuri mihinkään näistä teorioista. Uskon, että kehitys riippuu juuri meistä itsestämme. Huomispäivä on meidän käsissämme.

Yhteiskunta ja kulttuuri ovat dynaamisia. Sitä ei voi kieltää. Mutta meistä riippuu, onko tapahtuva muutos edistystä vai taantumista. Jakaisin muutoksen kolmeen osaan, nimittäin taloudelliseen-, sosiaaliseen- ja teknilliseen muutokseen. Jokainen näistä kolmesta kulkee kuitenkin käsi kädessä toisten kanssa.

Autoritäärisissä valtioissa on talouselämä poliittisten vallassaolijoiden käsissä. Kehitys tapahtuu pitkäaikaisten suunnitelmien mukaan. Demokraattisissa maissa kysyntä ja tarjonta pitävät huolen taloudellisesta kehityksestä. Molemmat pyrkivät mahdollisimman korkeaan elintason. Vain keinot tämän korkean elintason saavuttamiseksi ovat erilaiset. Kun päämäärä on saavutettu, ei ole enää taistelua autoritäärisen ja demokraattisen järjestelmien kesken. Silloin ei ole väliä kumpaa tietä on käytetty. Tilanne on hieman sama kuin aikoinaan uskonsodissa.

Mikäli työllisyys säilyy, tulee jo yli 50 vuotta jatkunut kasvutrendi jatkumaan ja tuottavuus paranemaan automatisoinnin seurauksena. Kuitenkin ideat ilmenevät vapaampina aineellisessa ympäristössä kuin esineet. Uudet aatteet nostavat päätään ja vanhoja kuolee.

Uudet lait muuttavat yhteiskuntaa pala palalta. "Minä"-tunto pyritään kehittämään täysikasvuiseksi ja yksilöä opetetaan ottamaan vastuu myös lähimmäisistään, joiden ei aina tarvitse asua aivan naapurissa.

Tätä päämäärää ei saavuteta ilman koulutusta. Kaikilla on oltava samat mahdollisuudet koulutukseen. Jokaisen on saatava kykyjään vastaava paikka yhteiskunnassa. Koulutus muuttaa osaksi entistä arvojärjestystä ja vapauttaa ennakkoluuloista.

Olen sitä mieltä, että tulevaisuuden muuttuvassa maailmassa patriotismi kuitenkin säilyy. Ihminen ei koskaan voi olla niin vapaa, ettei hän tuntisi isänmaallisuutta. Kasvikin kuolee ilman juuria. Tämän isänmaallisuuden ei tarvitse olla patriotismia, joka synnyttää aggressiivista ulkopoliittista asennoitumista.

Tekniikan kehitys tulee kutistamaan maapallon. Yhteydet tulevat päivä päivältä paremmiksi ja tuovat syrjäkylätkin maailman tapahtumien piiriin. Jokainen voi tuntea itsensä vapaaksi ilmaisemaan maailmalle mielipiteensä. Tämä vapaus asettaa kuitenkin omat velvoitteensa. Emme saa olla niin kiinnostuneita toisten asioista, että unohdamme omamme.

Tekniikan kehitys ei ole rajoittunut ainoastaan liikenneyhteyksien paranemiseen. On päästy merkittäviin saavutuksiin fysiikan, kemian ja lääketieteen aloilla. Vielä mullistavampia keksintöjä tullaan varmasti vielä tekemään.

Meitä sotilaita kiinnostaa, mikä tulee olemaan sotilaan rooli tulevassa yhteiskunnassa? Voiko huomispäivän ihminen olla nostamatta kättään lähimmäistään vastaan? Onko tulevaisuuden yhteiskunta pasifistien toiveyhteiskunta? Tuskin näin tulee tapahtumaan, ei ainakaan ehkä seuraavan 50 vuoden sisällä. Koska kaksi ihmistä ei voi olla riitelemättä keskenään, niin kuinka voi sitten olla kaksi kansaa? En väitä, että sodat ovat välttämättömiä, mutta armeijat ovat välttämättömiä, jotta sotia ei syttyisi. Armeija ei sinänsä synnytä sotaa. Se on vain eräs politiikan väline, joten poliitikoista riippuu kohtaammeko vanhuutemme onnellisemmassa yhteiskunnassa. Jumala sen tietää.

Keksit, rinkelit,
vohvelit ja korput

Jyvä-Hyvä

Jyväskylä

**Voit
seistä
aarteiden
päällä**

ETSI MALMIKIVI—VOITA PALKINTO

Malmikivi on tavallista raskaampi, usein ruosteinen ja lohkaisupinnaltaan metallinkiiltainen. Voit löytää sellaisen mille tahansa maastosta. Kannattaa etsiä, sillä Outokumpu palkitsee lupaavat ja tutkimuksia edistävät löydöt. Jokainen näyte tutkitaan, tulokset ilmoitetaan lähettäjälle. Mielenkiintoinen näyte aiheuttaa aina tarkastuskäynnin löytöpaikalle.

Lähetä malminäytteet ilmaiseksi. Sano postivirkailijalle, että Outokumpu Oy maksaa postimaksun. Merkitse pakettiin ja pakettikorttiin sana: Malminäytteitä.

Lähetä näytteet näin:

Pohjois-Suomesta: Outokumpu Oy, Malminetsintä, Rovaniemi.
Keski-Suomesta: Outokumpu Oy, Malminetsintä, Pyhäkumpu.
Itä- ja Kaakkois-Suomesta: Outokumpu Oy, Malminetsintä, Outokumpu.
Etelä- ja Lounais-Suomesta: Outokumpu Oy, Malminetsintä, Aijala.

Outokumpu Oy

GIRLING

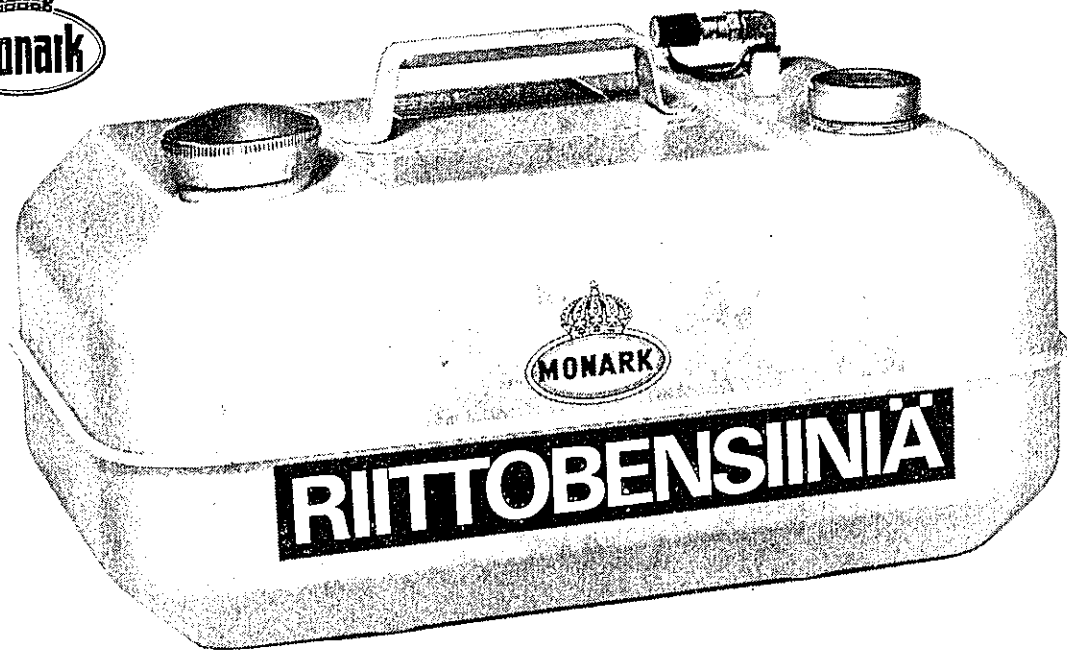
tehokas
kestävä iskun-
vaimennin

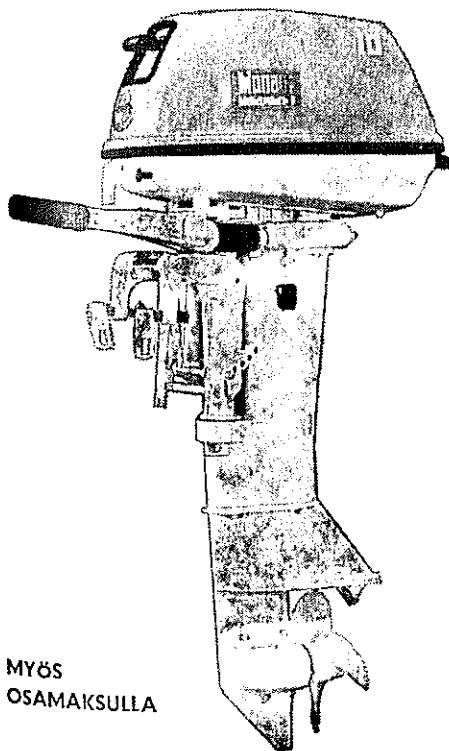
Päädustaja:

Oy Elektro-Diesel Ab

Helsinki 18, Lönnrotink. 45

RIITTOBENSIINIÄ?

MYÖS
OSAMAKSULLA

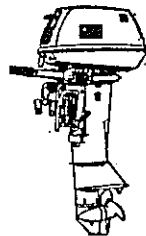
KYLLÄ Monark-perämootorin tankissa kaikki bensiini on RIITTOBENSIINIÄ

Katsokaa vaikka allaolevasta taulukosta. — Ja Monarkin taloudellisuus alkaa jo hankintahinnasta. Monark on hyvin tasapainotettu ja äänetön. MCB-laatu-työtä. Monarkin ostajalle ilmaiseksi riittobensiinikannu. Tutustukaa myös edustaviin Monark-lasikuituveneisiin.

Monark-perämootorisarja:

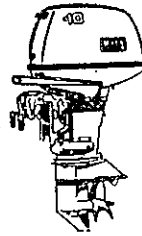
Polttoaineen- kulutus	4 hv	5 hv	9 hv	10 hv	18 hv	25 hv	40 hv	50 S
taloudellisella 3/4-kaasulla	0,7 l/t	0,7 l/t	2,5 l/t	3,5 l/t	5,0 l/t	5,5 l/t	9,0 l/t	11,0 l/t
täydellä kaasulla	1,2 l/t	1,3 l/t	3,3 l/t	4,8 l/t	8,3 l/t	10,0 l/t	14,5 l/t	18,5 l/t

Tämän vuoden Monark-uuuudet

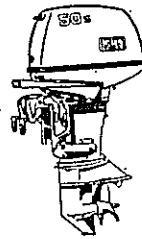
Monark
10/12 hv

syl. tilav.
200 cm³
teho 12 hv
hinta 2.275,—

Monark 40

syl. tilav.
499 cm³
teho 41 hv
hinta 3.860,—

Monark 50 S

syl. tilav.
600 cm³
teho 52 hv
hinta 4.350,—

MONARK 490 -LASIKUITUVENE

pituus 490 cm
leveys 194 cm
maksimimootoriteho
70 hv
hinta 2.995,—

Monark-perämootoreilla on 2 vuoden takuu ja hyvä Hankkijan huolto.

HANKKIJAN palveluverkosto

Piispa Erkki Kansanaho vihki Suomen Sotaveteraaniliiton liput Tampereen jäähallissa 15.10.1967 liiton 10-vuotisjuhlassa.

SOTAVETERAANIT

Kapt E Riikonen

Toisen maailmansodan jälkeen tapahtunut kaikkien alojen kehitys on ollut valtava. Se on aiheuttanut pulmia sekä ihmisessä itsessään että heidän keskinäisessä kanssakäymisessään. Monet arvot, joita ennen saatettiin pitää yhteiskunnan jäsenille itsestään selvinä ovat mielissämme hämärtyneet tai muuttuneet tarpeettomiksi.

Suomessa on kuluneen kolmen vuosikymmenen aikana koettu voimakas poliittinen, taloudellinen ja sosiaalinen murros, jonka äkillisyys ja voima yhdessä, ainakin edellisen sukupolven mielestä kansallisen itsetunnon kannalta Suomelle huonosti päättyneen sodan kanssa, ovat sitoneet ihmisten mielet niin, että eräät tärkeät yhteiskuntamme olemassaolon mahdollistaneet tekijät ovat jääneet vaille riittävää huomiota. Yksi näistä on sotaveteraanien asia.

Tässä esityksessä on tarkoitus lyhyesti esitellä ne pääorganisaatiot, jotka ajavat sotaveteraanien eli entisten rintamamiesten asiaa ja samalla todeta ne kysymykset, joiden hoitamiseksi järjestöt ovat syntyneet.

Veteraanijärjestöjen yhteiset tavoitteet

Yhteisenä piirteenä maassamme toimiville veteraanijärjestöille on pyrkimys taata sodissa olleille rintamamiehille turvatut elinmahdollisuudet. Tähän tähtäväenä toimintana on pyritty saamaan mahdollisimman laajat kansalaispiirit mukaan sotaveteraanien huoltotyöhön. Toisena tärkeänä toimintamuotona on pyrkimys taata kaikille rintamamiehille ja muille sotaan työpanoksellaan osal-

listuneille lakisääteisesti turvattu huolto ja pysyvä eläke.

Näiden edellä mainittujen päätavoitteiden saattamiseksi liitot esittävät mm

— kansaneläkkeeseen oikeuttavan ikärajan alentamista veteraanien osalta 55 ikävuoteen.

— sotaveteraanien sekä heidän leskiensä ja sotaorpojen asunnon saannin edullista lainoittamista.

— veteraanien maan tai lisämaan saantioikeuksien helpottamista,

— veteraanien jatkuvan ja veloituksettoman terveydentilatutkimuksen järjestämistä,

— veteraanien ja heidän leskiensä työllisyyden erityistä turvaamista sekä

— sodanaikaisen maanpuolustuspalvelun ottamista huomioon eläkettä, ikälisiä ja vuosilomia määrättäessä.

Vaatumusten ja toivomusten kenttä on vieläkin laajempi, mutta edellä luetellut kohteet antanevat lukijalle riittävän selvän kuvan siitä, kuinka vakavasta asiasta on kysymys.

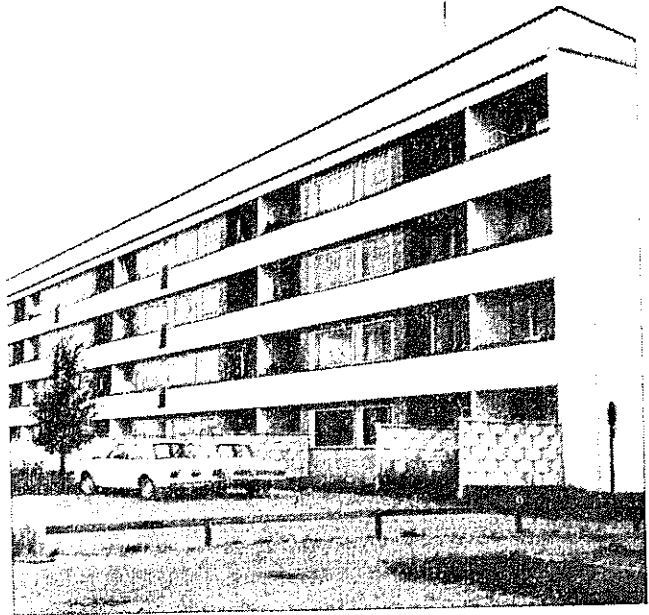
Rintamamiesten eli veteraanien asiaa ajaa maassamme varsinaisesti kaksi toisistaan toistaiseksi erillään toimivaa järjestöä. Niiden toiminnan tavoite on sama, mutta toimintakentän vaikuttajajaksilöt ovat nähneet ulkopuolisen mielestä sisällöltään lähes samanlaisen ohjelman toteuttamisessa niin toisistaan poikkeavia mahdollisuuksia, ettei hedelmällistä yhteistyötä järjestöjen yhtymisen muodossa ainakaan vielä ole tapahtunut. Valtakunnalliset rintamamies- ja sotaveteraanien järjestöt ovat Suomen Sotaveteraaniliitto ry. ja Rintamamiesveteraanien Asunto- ja Tuki-liitto ry.

Seuraavassa käydään läpi lyhyesti järjestöjen tärkeimmät "tunnusmerkit".

Suomen Sotaveteraaniliitto ry

Yhdistys on perustettu v 1957. Liiton tarkoituksena on toimia maan sotaveteraanien ja heihin rinnastettavien henkilöiden sekä sotaleskien ja sotaorpojen muodostamien yhdistysten keskusjärjestönä laajojen kansalaispiirien kokoamiseksi sotaveteraanien huolto- ja tukityöhön. Liiton tärkeimpänä tavoitteena on saada aikaan lakisääteinen tuki sotaveteraaneille ja heidän leskilleen. Sen ohessa liitto harjoittaa laajaa veljesaputyötä. Liitto ajaa kaikkien sotaan osallistuneiden, niin varsinaisten rintamamiesten kuin kotirintamalla sotilaallisia tehtäviä hoitaneiden etuja.

Liiton varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä kaikki Suomen kansalaisten muodostamat rekisteröidyt yhdistykset, jotka hyväksyvät liiton tarkoituksetperät sekä sitoutuvat noudattamaan sen sääntöjä.

Eräs Suomen Sotaveteraaniliiton rakentamista taloista. Liitto on toimintansa aikana rakentanut Aravalainoituksen turvin asunnot yli 1500 sotaveteraaniperheelle maan eri puolilla.

Vuoden 1968 alussa liittoon kuului 290 jäsenyhdistystä, joiden jäsenmäärä oli noin 70 000. Jäsenyhdistykset voivat perustaa rekisteröityjä alueellisia piirejä. Tällä hetkellä piiriorganisaatio kattaa lähes koko maan ja piirien lukumäärä on 19. Viime aikoina sotaveteraaniyhdistysten yhteyteen on perustettu naisjaostoja, jotka tukevat toiminnallaan kotipaikkansa jäsenyhdistystä.

Ylintä päätäntävaltaa liitossa edustaa liittokokous. Varsinainen liittokokous pidetään joka toinen vuosi. Ylimääräinen liittokokous voidaan kutsua koolle liittovaltuuston tai hallituksen kutsusta. Liittokokouksen osanottajat koostuvat jäsenyhdistysten valitsemista henkilöistä siten, että yhdistys on oikeutettu lähettämään aina yhden edustajan jäsenmääränsä alkavaa kahtasataa jäsentä kohden, kuitenkin enintään viisi edustajaa. Liittokokous valitsee liittovaltuuston, jolla on liittokokousten välisellä ajalla ylin päätäntävalta liiton asioissa. Valtuustoon kuuluu puheenjohtaja, joka samalla toimii liiton puheenjohtajana sekä edustusto, jotka valitaan siten, että kullakin piirillä on oikeus asettaa 2 edustajaa ja heille henkilökohtaiset varamiehet. Valtuusto kokoontuu hallituksen kutsusta yleensä kaksi kertaa vuodessa. Ylimääräisiä kokouksia pidetään tarvittaessa muulloinkin.

Liiton toimintaa johtaa ja sen asioita hoitaa hallitus. Hallitukseen kuuluu liittovaltuuston valitsema puheenjohtaja ja 14 jäsentä. Hallitus valit-

see keskuudestaan valiokuntia ja määrää niille tehtävät. Toiminnassa on mm työvaliokunta, huoltovaliokunta, rakennusvaliokunta ja perinnevaliokunta.

Tiedotustoimintaa varten liitto julkaisee "Suomen Sotaveteraani"-nimistä lehteä. Lehti ilmestyy 6—8 kertaa vuodessa ja sen painosmäärä on n 70 000. Muissa valtakunnan lehdissä on julkaistu liittoa koskevia kirjoituksia ja uutisia. Radiolle sekä televisiolle on myös järjestetty tiedotustilaisuuksia.

Liitto on Sotaveteraanien Maailmanjärjestön jäsen.

Ulkonainen yhteydenpito liitolla suuntautuu lähinnä Skandinavian maihin sekä Neuvostoliiton sotaveteraanijärjestöön.

*Suomen Rintamamiesveteraanien Asunto- ja
Tukiliitto ry*

Liitto perustettiin v 1964. Liiton päätehtäväksi katsottiin Rintamasotilaiden sosiaalietukomitean ja Rintamasotilaiden asuntokomitean mietintöjen pohjalta valtioneuvoston aikanaan antaman esityksen lopullinen läpivieminen eduskunnassa siten, että se vastaisi yleisen tavoiteohjelman vaatimuksia. Tässä yhteydessä on huomattava, että liitto ajaa vain varsinaisten rintamamiesten etuja. Tätä perusajatusta toteuttaen liitto, jonka jäsenmäärä nousee kymmeneen tuhansiin, pyrkii säilyttämään ja edelleen parantamaan suhteita kaikkiin eduskuntaryhmiin.

Toinen tärkeä tavoitteellinen toimintamuoto liitolla on voimistettun joukkotoiminnan tehostaminen. Näin liitto pyrkii kasvattamaan laajan aktiivisen jäsenistön, jonka avulla se voisi toimia painostusryhmän luontoisesti.

Liiton organisaatio on pääpiirteissään seuraava. Korkeinta päätäntävaltaa edustaa liiton puheenjohtaja. Hänen apunaan toimii liittohallitus, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi 10 varsinaista ja 10 varajäsentä.

Liittohallitus vastaa toimistaan liittovaltuustolle, joka antaa tehtävät ja valvoo hallituksen toimia. Liittovaltuustoon kuuluu 40 jäsentä ja heillä on kullakin henkilökohtainen varamies.

Organisaation pohjana on pidetty valtakunnallista läänijakoa. Näin ollen pyrkimyksenä on ollut saada hallitukseen mies kustakin läänistä ja liittovaltuustoon 2—5 edustajaa.

Liiton kenttäorganisaatio rakentuu osastoihin. V 1966 oli osastoja jo 172. Osastojen johto tukeutuu yleensä kaupunkeihin ja asutuskeskuksiin. Liitolla on oma toimisto Helsingissä, jossa on päätoimisia virkailijoita 4—6 henkilöä.

Liiton tiedotustoiminnan alalta todetaan, että se julkaisee 6—8 kertaa vuodessa ilmestyvää "Veteraani"-nimistä lehteä. Valtioneuvostolle ja edus-

NESTE
suomalaisen
teollisuuden
uranuurtaaja

Nestekaasua
Liuottimia
Bensiinejä
Moottoripetrolia
Lentopetrolia
Dieselöljyjä
Polttoöljyjä
Tieöljyjä
Bitumituotteita

NAANTALIN ÖLJYNJALOSTAMO

PORVOON ÖLJYNJALOSTAMO

NESTE OY

KAIVOKATU 10 A, PUH. 13 833 HELSINKI 10

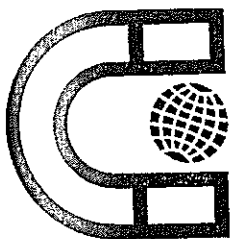
kuntaryhmille pidetään selostustilaisuuksia sekä näille jaetaan liiton toimintaa selventäviä kirjelmia. Lisäksi liitto lähettää esitelmöitsijöitä ja alustajia "kentälle" pidettäviin tilaisuuksiin. Oman tärkeän tiedotuskanavansa muodostaa johdon ja osastojen välinen kirjeenvaihto.

Tieteellistä tutkimusta rintamamiesten sotarasi-
tuksesta aiheutuneesta asunto- ja sosiaalisesta jäl-
keenjääneisyydestä ei varojen puutteen vuoksi ole
vielä voitu suorittaa. Kuitenkin osastojen suorit-
tamat kyselyt ovat osoittaneet oikeaksi sen tavoit-
teohjelman, jonka liitto on itselleen asettanut. Liit-
ton toimintaa kannustaa usko, että se pystyy sel-
vittämään rintamasotilaiden ongelmat asioita tut-
kimaan asetettujen komiteoiden avulla.

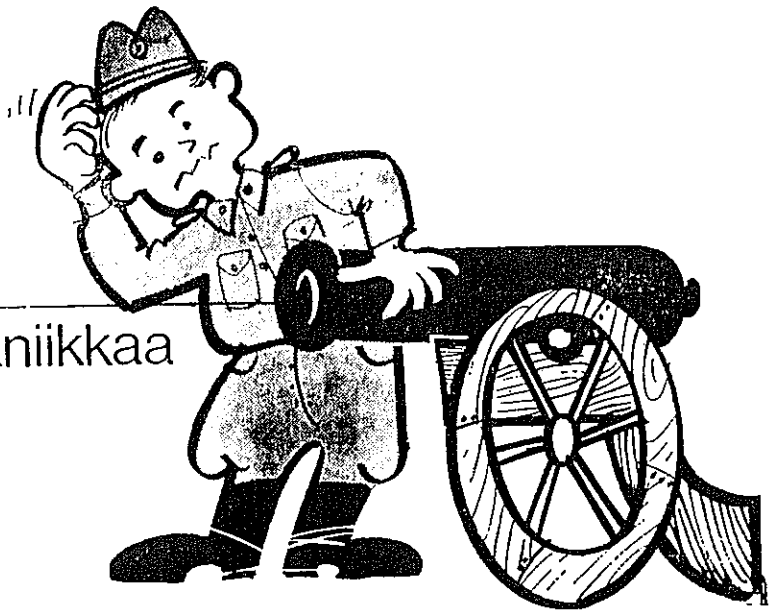
Ulkonaisesta yhteydenpidosta mainittakoon, että
liiton edustaja oli kutsuttu huomioitsijaksi kans-
sainvälisen Sotaveteraanien Maailmanjärjestön
12:nteen vuosikokoukseen Englantiin keväällä
v 1967.

Tarkastelua

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että
nämä kaksi pääliittoa toimivat rinnakkaisina
organisaatioina, joiden tavoitteet kohdistuvat so-
taan osallistuneiden veteraanien ja heidän per-
heenjäsentensä taatun toimeentulon turvaamiseen.
On selvästi havaittu, että voimien keskitys —
tässä tapauksessa liittojen yhdentyminen, olisi
paras tae lopulliseen päämäärään pääsemiseksi.
Yhteistyö- ja yhtymisneuvotteluja liitot ovatkin
käyneet, mutta ainakin sivullisen kannalta par-
haaseen ratkaisuun, pyyteettömään yhteistyöhön,
ei vielä ole päästy. Pahimpana ristiriitana näyt-
tää olevan että Suomen Sotaveteraaniliitto on laa-
jentanut toimintansa koskemaan kaikkia sotaan
tavalla tai toisella osallistuneiden huoltamista,
sitävastoin Asunto- ja Tukiliitto ajaa vain varsi-
naisten rintamamiesten asiaa. Suomalaiskansalli-
nen epäluuloisuus, tarpeeton vastapuolen musta-

luovaa
sähkötekniikkaa

ASEA

OSAKEYHTIÖ ASEA AKTIEBOLAG

maalaus sekä arvovallan menettämisen pelko on näyttänyt kariuttavan yhtymismahdollisuudet.

Viime päivinä on kuitenkin ilmennyt pääjärjestöjen välillä ilmeistä yhdentymispyrkimystä. Aloitteen pääasiallisempina tekijänä on ollut Suomen Sotaveteraaniliitto, joka liittovaltuustonsa kokouksessa toukokuussa v 1968 on antanut julki-lausuman, jonka mukaan liitto on yksimielisesti päättänyt esittää Suomen Rintamamiesveteraanien Asunto- ja Tukiliitolle yhteisen tavoiteohjelman mukaista yhtymistä.

Toiveet yhtymisestä ovat kuitenkin varsin vähäiset. Asunto- ja Tukiliitto on asettanut omat ehtonsa, joista tärkein on se, että Sotaveteraaniliitto asettuisi tukemaan rintamasotilas-käsitteen määrittämistä rintamamiesten sosiaalietukomitean mietinnössä esitetyllä tavalla. Tähän Sotaveteraaniliitto tuskin suostuu, koska on havaittavissa, että varsinaiset rintamamiehet ovat erkaantumassa ko liitosta. Vaikean pulman yhtymiselle tuo myös ehto, jonka mukaan yhteisessä liitossa olisi päätäntävalta turvattava rintamasotilaille sekä käytännössä että teoriassa.

Ellei ja kun liittojen yhtymistä ei tapahdu, on

Asunto- ja Tukiliitto esittänyt Sotaveteraaniliitolle, Sotainvaliidiin Keskusliitolle ja Kaatuneiden Omaisten Liitolle yhteisen Sodan Uhrien Keskus-elimen perustamista, joka ajaisi kaikkien sodassa olleiden yhteisiä asioita. Tietämän mukaan on ehdotus saanut em järjestöissä myönteisen vastaanoton.

On tahoja, joiden mielestä veteraaniasiasta on tehty tunnekysymys. Heidän mielestään eräät ryhmittymät ovat tehneet siitä oman keppihevosen, jolla painostetaan puolueita ja riidellään keskenään. Kysymyksessä on kuitenkin pohjimmiltaan varsin tärkeä asia, joka jo moraalisessa mielessä on hoidettava kuntoon ja autettava niitä yhteiskuntamme jäseniä, jotka omalla panoksellaan todella ovat ratkaisevasti vaikuttaneet nykyisen elämäntapamme säilymiseen ja kehittymiseen. Niinpä olisikin parempi ratkaisu se, että valtiovalta ottaisi veteraaniasian hoitoonsa ja selvittäisi sen muiden maiden esimerkkiä noudattaen kunnialliseen päätökseen. Tällöin yleinen yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus toteutuisi ja se jos mikään olisi todellista veteraanitoimintaa ja vastaisi parhaiten heidän etujaan.

Kuka määrää

säästöpankissa? Säästöpankki on kansanvaltainen rahalaitos, jonka hallinnossa ovat mukana tallettajien omat luottamushenkilöt. Nämä valvovat säästöpankin asiakkaiden etua ja ovat mukana kehittämässä pankin toimintaa kotipaikkakunnan taloudellisen ja sivistyksellisen elämän hyväksi. Säästöpankissa omat asiakkaat ovat aina etusijalla. Säästöpankin palkkasäästäjä on säästöpankin asiakas. Säästöpankit myöntävät maassamme eniten lainoja yksityishenkilöille. Tämä on merkittävä etu palkanansaitsijalle. Palkkatili säästöpankissa on hyvä suositus mm. lainaa anottaessa.

Nosta palkkaasi, nosta se säästöpankista.

SÄÄSTÖPANKIT
JA SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI

SÄÄSTÖPANKKI
ystävällistä
joustavuutta

Kylkiraudan päätoimittaja vaihtui

Ev E Korpikoski

Evi A A Salin

16. 3. 1968 luovutti Kylkiraudan pitkäaikainen päätoimittaja eversti E Korpikoski päätoimittaja-

jan tehtävät seuraajalleen everstituutnantti A A Salinille.

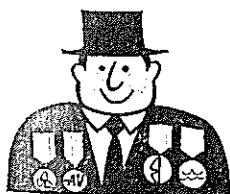
Eversti Korpikoski on toiminut

Kylkiraudan päätoimittajana vuodesta 1960 alkaen. Tätä ennen hän oli Kylkiraudan toimitussihteerinä vv 1951—1959. 17 vuotta kestäneen ansiokkaan toimitustyön lisäksi on eversti Korpikoski aktiivisesti osallistunut Kadettikunnan toimintaan useilla muillakin sen toimintasektoreilla. Tunnustuksena kadettikunnan päämäärien hyväksi suoritetusta työstä on hänelle v 1956 myönnetty kadettikunnan levyke n:o 92 ja v 1966 kadettikunnan kultainen ansiomerkki n:o 23.

Kadettikunnan hallitus esittää parhaimmat kiitoksensa eversti Korpikoskelle monivuotisesta erittäin ansiokkaasta työstä Kylkiraudan hyväksi. Näihin kiitoksiin pyytää omalta osaltaan yhtyä myös Kylkiraudan toimituskunta.

Uusi päätoimittaja evl A A Salin on syntynyt Helsingissä 12. 12. 1921 ja suorittanut Merisotakoulun 15. merikadettikurssin vuosina 1941—43. Nykyisessä tehtävässään evl Salin palvelee Pääesikunnan ohjesääntötoimiston päällikkönä.

SUOMALAINEN POTKURIKEKSINTÖ

Vermeil-mitali Pariisissa
Kultamitali New Yorkissa
PATENTOITU
neljässätoista
maassa

NYT MYÖS SÄÄTÖLAPAISENA

Runsas valikoima
Erikoismittoja
Myös pumppuihin ja
ilmastointiin

PALVELU-
VALMIUTTA

ENEMMÄN TEHOA AV-POTKUREILLA

AV SYSTEM OY

Jyväskylä
Väinönkatu 36
Puh. 19 305

Kadettiväepeli Matti Virta ilmoittaa 52. ja 53. kadettikurssin kenraalimajuri Grönvallille.

VETERAANIT TERVEHTIVÄT KUMMIKURSSEJAAN

Juuri valmistuneella 52. kadettikurssilla sekä kouluun jääneellä 53. kadettikurssilla oli ilo nähdä vieraanaan 20 veteraania kenraalimajuri Ragnar Grönvallin johdolla. Maaliskuun viimeisenä maanantaina olivat 2. ja 3. kadettikurssin "tervaskannot" kokoontuneet Kadettikoululle tervehtimään kummikurssejaan.

Kadettiväepeli Matti Virta ilmotti 220 isäntäkadettia veteraaneista vanhimmalle, 2. kadettikurssin "kadetti evp" R. Grönvallille ja toivotti vieraat tervetulleiksi.

Tämän jälkeen pitivät Kadettioppilaskunnan puheenjohtaja, kadettialikersantti Martti Tuomainen ja Kadettikunnan varapuheenjohtaja, eversti-

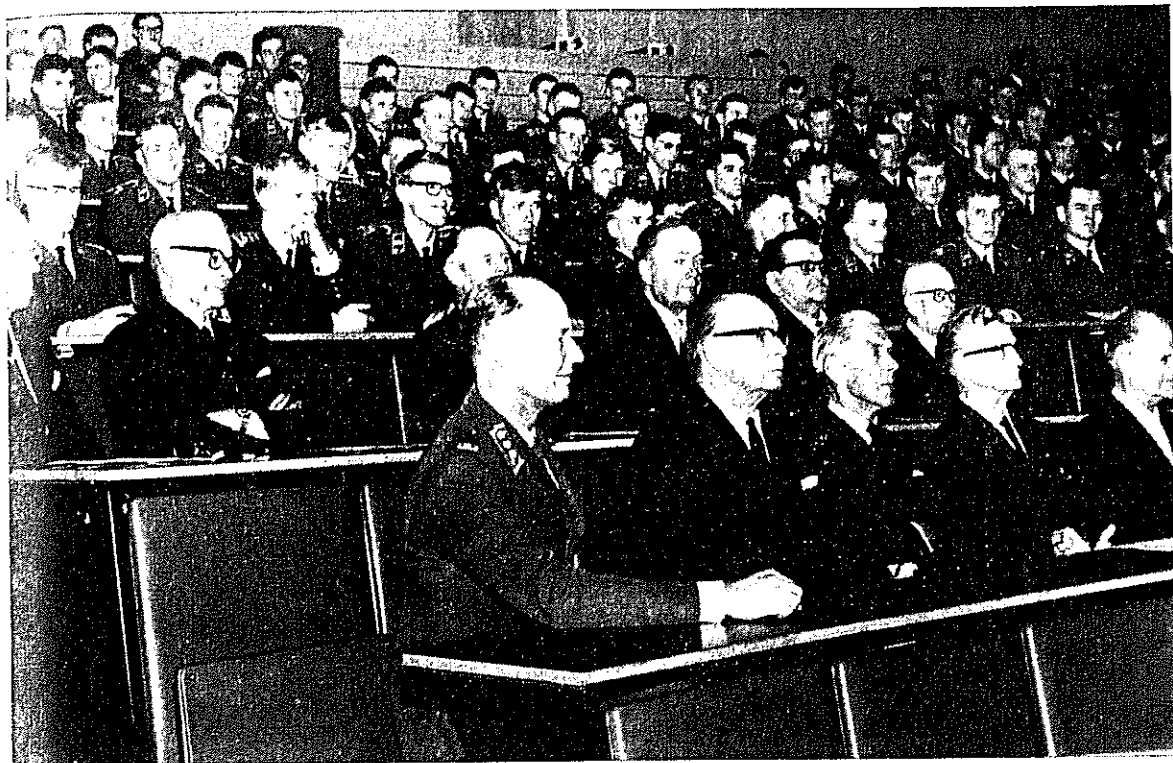
luutnantti U S Haahti esitelmät järjestöjensä toiminnasta.

Illanvietto jatkui oluen ja makkaran merkeissä Kadettikoulun ruokasalissa. Veteraanit toimivat pöytien vanhimpina ja kertoivat monia mielenkiintoisia juttuja omalta ajaltaan. 2. kadettikurssin kadetit palkitsivat kummikurssinsa parhaan tutkielman. Kadetti Sakari Iso-Somppi sai kiitettävästä tutkielmastaan, "Alueellisen ja liikkuvan ilmavalvontakomppanian taisteluarvo, komppanian käyttömahdollisuudet ja -periaatteet mahdollisessa taistelutoiminnassa" palkkiona Mannerheimin muistelmät. Teoksen luovutti 2. kadettikurssin eversti Perttu Heimolainen. Tämän jälkeen 3. kadettikurssin edustaja, eversti Kaarlo Rauramo esitti kurssinsa tervehdyksen. Ilta päättyi Kadettikoulun johtajan eversti Magnus Haaksalon esittämään kiitokseen vieraille.

SIDOSTE

sukka kestää

Yhteinen illanvietto alkoi koulun luentosalissa esitelmillä Kadettikunnan ja Kadettioppilaskunnan toiminnasta.

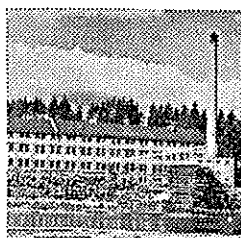

Illanvietto jatkui oluen ja makkaran merkeissä Kadettikoulun ruokasalissa.

Oletteko tullut ajatelleeksi mitä kaikkea käsitteeseen SOK sisältyy?

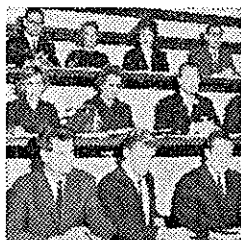
SOK on luonnollisesti myyntiä, jonka verkosto ulottuu kaikkialle maahan: Hangosta Utsjoelle, Vaasasta Ilomantsiin. Yli 5 000 myymälää ja 101 nykyaikaista tavarataloa.

Tukku- ja vähittäiskaupan lisäksi järjestöllä on myös vahva teollisuus — SOK on pelkästään sen alan yrittäjänä kymmenen maamme suurimman joukossa.

Suuryritys se on myös muun palvelun alalla. Järjestön piiriin kuuluu 22 hotellia ja 79 ravintolaa. Näiden lisäksi on satoja kahviloita ja hyvän matkaa toistasataa huoltoasemaa.

Ja vielä: SOK on valtava koulutuskoneisto, jossa noin 12 000 henkilöä vuosittain saa ohjattua jatko-opetusta, heistä kolmisentuhatta Jollasopistossa Helsingissä jollakin erikoiskursilla tai 1—2 vuotta kestävässä valmennuksessa.

Täydellä syyllä voikin sanoa

SOK
NYKYAIKAINEN
MONIPUOLINEN

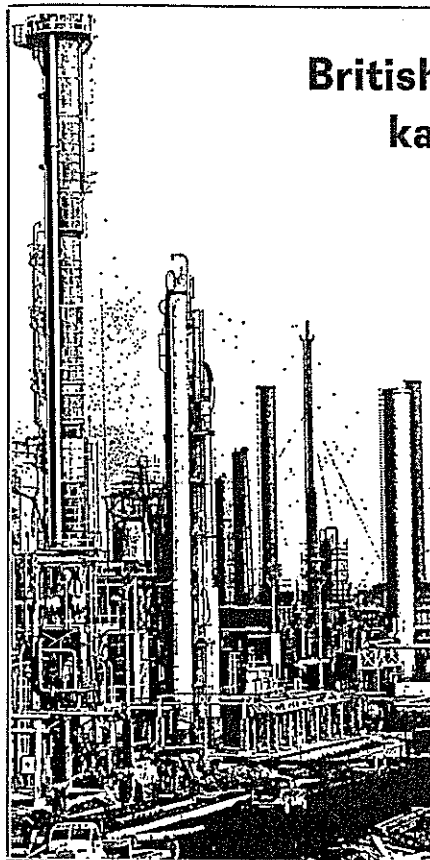

NATUSAN KÄSIVOIDE

Ihon miellyttävään hoitoon

Natusan on suunniteltu ja valmistettu poistamaan ärsykkeiden vaikutus iholta.

OY ALFRED BENZON AB
Tapiola

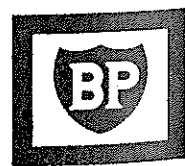
British Petroleum, kansainvälinen öljy-yhtymä

Englantilainen British Petroleum on kansainvälisen öljyteollisuuden jättiläinen. Yhtiön toimintaan kuuluu koko öljyala: etsintä, poraus, jalostus, tutkimus, kuljetus ja jakelu.

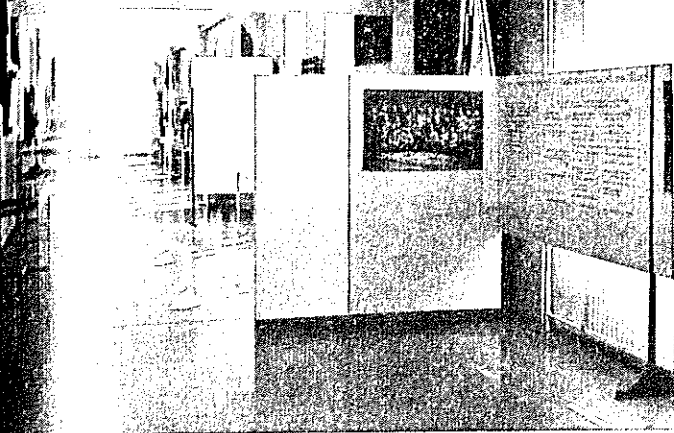
BP:n poltto- ja voiteluaineet sekä lukuisat erikoistuotteet ovat tunnettuja kaikkialla maailmassa.

Suomessa:

BP-PETKO OY
Mikonk. 8, Helsinki 10

PUOLUSTUSVOIMAT FÖR SVARSMAKTEN 50

"Puolustusvoimat 50 vuotta"-näyttely Sotamuseossa

Sotamuseossa on avoinna puolustusvoimien 50-vuotisjuhlanäyttely 17.5.—31.8. välisenä aikana. Näyttely esittelee puolustusvoimien eri alojen kehityspiirteitä ja historiaa itsenäisyyden aikana. Näytteen ulkoosastossa esitellään mm raskaita tykkejä ja panssarivaunuja.

SUOMEN ILMAVOIMAT

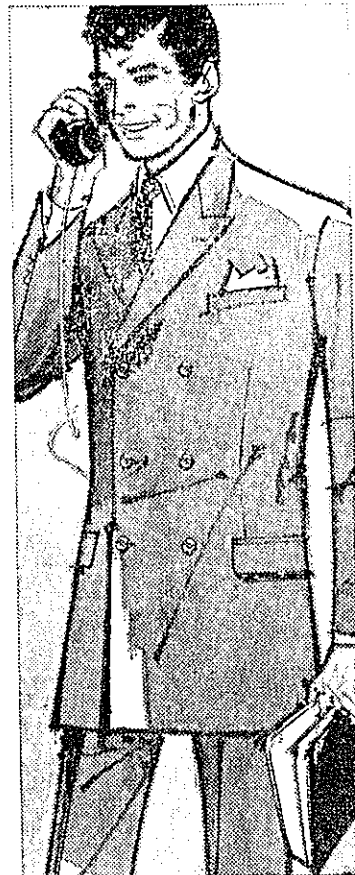
Kautta koko maailman tunnettu sveitsiläinen ilmailulehti "Interavia" julkaisi maaliskuun numerossaan eversti Leo Piipon artikkelin "50.Jahrestag der finnischen Luftstreitkräfte". Artikkelissa esitellään ilmavoimiemme organisaatiota, kalustoa ja toimintaa niiden perustamisvaiheessa, Talvisodassa, vuosien 1941—44 sodassa, Lapin sodassa sekä sotien jälkeisenä aikana.

LASKU ISRAELILLE

USA on esittänyt ensimmäisen vahingonkorvausvaatimuksen Israelille, jonka lentokoneet ja moottoritorpedo-veneet hyökkäsivät Israelin—Arabimaiden sodan aikana 8.6.67 vahingossa amerikkalaista elektronisen tiedustelun alusta, USS Libertyä vastaan. Hyökkäyksessä sai surmansa 34 aluksen henkilöstöön kuuluvaa. Nyt esitetty lasku koskee ainoastaan korvauksia kaatuneiden omaisille. Niiden yhteissumma kohoaa yli 13 miljoonaan markkaan.

Soldat und Technik 4/1968

MUOTI ON
MEILLÄ

Miestenmuotineuvoston suositteleva malli

2-rivinen LEIJONA

— illalla edustavin

Suosituin väri: midnightblue (yönsininen)
villaa tai villateryleneä

YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY

SOKOS-TAVARATALOT
LEIJONA-PUKIMOT
SOK-OSUUSKAUPAT

Ritari lähtee juhlaan

Kolme vuosikymmentä täyttävän XX kadettikurssin kavereille omistan tämän viimeaikaisiin tutkimuksiini perustuvan historiallisen kertomuksen.

Tervehtien ja jalalla vauhtia antaen.

Ballistakaaderi N:o 1474

Synkkinä kohosivat vanhan ritarilinnan muurit hymyilevän — ajoittain jopa naurahtelevan — maiseman keskellä. Linnan omistaja, ritari evp Hans von Pumpernickel, joka oli kuluttanut miehuutensa parhaat vuodet kuljeskelemalla maailmalla lohikäärmeitä ja aikaansa tappamassa, eleli nyt tuossa vallihautojen ja

keskiaikaisen pimeyden saartamassa linnassaan melkein yksinäisenä miehenä raapustellen pergamentille muistelmiaan. Vain kerran vuodessa tuli vaihtelua hänen elämäänsä. Sen saattaa todeta nytkin hänen poliensa vilkkaasta narahtelusta hänen köpittellessään piristynein mielin yli vaakunasalin lattian varushuoneelleen päin. Hän valmistautuu lähtemään LTR:n (Lohikäärmeentappajaritarit ry) vuosijuhlakokoukseen. Voi veljet, noita juhlia! Ritari sieppaa seinältä kypärän päähänsä ja laskee sen silmikon alas, sillä vanhat muistot luovat taas niin voimakasta valoaan, että silmät ovat vaarassa häikäistyä. Kerrankin — hah hah hah — juhlittiin Götz von Woll-asen sukulinnessa pari viikkoa, ehkä kolmekin, yhtä painoa. Götzin oli

KUPARIVARASTOT HUPENEVAT

USA:n strategiset kuparivarastot, jotka olivat heinäkuussa 1965 yli miljoona tonnia, olivat viime vuoden lopulla vain n 260 000 tonnia. Kuparia käytetään mm kranaattien johtorenkaisissa ja sitä tarvitaan suurikaliiperisiin kranaatteihin lähes kilo. Heinäkuusta 1966 joulukuuhun 1967 käytettiin yhteensä 15 miljoonaa 90, 105 ja 155 mm:n kranaattia. Tulevaisuudessa on tämän vuoksi siirryttävä osaksi korvikemetallien mm raudan käyttöön.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 4/1968

BUNDESWEHRIN KEHITTÄMINEN

Länsi-Saksan pitkäntähtäimen finanssisuunnitelman perusteella tulevat puolustusmenot kohoamaan vuoteen 1971 mennessä vain mitättömässä määrin. Alkuperäisestä suunnittelusta 508 000 miehen vahvuudesta vuoden 1971 lopulla on jouduttu luopumaan ja jäädyttämään asevoimien kokonaisvahvuus vuoden 1966 lopun tasolle. Tämä teki välttämättömäksi myös varustautumisohjelman tarkistamisen. Uudesta ohjelmasta on tähän mennessä voitu todeta, että ainakin seuraavat kalusto-ohjelmat tullaan varmasti toteuttamaan:

- panssarivaunu 70 (yhdessä USA:n kanssa)
- uusi panssaroitu kuljetusajoneuvo
- uusi 20 mm:n automaattikanuuna
- it-panssarivaunu 30 mm:n kaksoisaseilla
- it-ohjus "Roland"
- pst-ohjukset "Milan" ja "Hot"
- 150 mm:n haupitsi ja telahaupitsi M 70
- raketinheitin
- tiedustelulennokki GL-89 (divisioonan alueelle) yhdessä Kanadan ja Englannin kanssa
- jokasään tiedustelulennokki (ak:n alueelle)
- keskikiraskas helikopteri
- 0,5 tonnin kuorma-auto (yhdessä Italian ja Ranskan kanssa)
- 4—10 tonnin kuorma-autoja

Eräitä muita projekteja tutkitaan.

Truppendienst 2/1968

HELIKOPTEREITA

USA:n maavoimat ovat tehneet 214 Bellin taisteluhelikopterin (AH-IG "Huey Cobra") lisätalauksen ja 553 UH-1H kuljetushelikopterin tilauksen. Lisähankintoja on odotettavissa. Tähän mennessä on hankittu yhteensä 774 AH-IG helikopteria. Askettäin on lisäksi tilattu Lockheed-yhtiöltä 20 AH 56 A Cheyenne erikoishelikopteria. Se on tähän mennessä hankituista helikoptereista nopein. Huippunopeus on 400 km/t. Cheyennen aseilla pystytään tulittamaan kaikkiin suuntiin.

Länsi-Saksan ilmavoimat ovat ottaneet vastaan ensimmäiset niistä 132 Bell UH-1 helikoptereista, jotka tullaan toimittamaan vuoden 1969 loppuun mennessä. Maavoimien helikopterikokeilut ovat käynnissä oikean tyyppin löytämiseksi.

Belgian toisen helikopterierän hankinta on paraikaa käynnissä. Sen päätyttyä on Belgiassa yhteensä 42 ranskalaista Astaron helikopteria. Sen jälkeen on tarkoitus ostaa vielä 24 koneen sarja.

Truppendienst 2/1968

Interavia 3/1968

Wehrkunde 3/1968

YDINPOMMITTAJEN LENNOT

Siitä lähtien, kun USA:n strategiset ilmavoimat aloittivat ydinpommittajien "päivystyslennot", on kaikkiaan 16 vetypommeilla lastattua konetta syöksynyt alas. Niistä 14 on pudonnut USA:ssa, yksi Palomaressa Espanjassa v 1966 ja viimeisin Thulen lähistöllä Grönlannissa. "Päivystyslennot" ovat tarkoittaneet sitä, että tietty määrä koneita on ollut aina ilmassa valmiina aloittamaan Washingtonista tulevalla merkillä yökkäyslennon todennäköisen vastustajan alueelle. Lentojen lukua vähennettiin huomattavasti jo Espanjassa sattuneen onnettomuuden jälkeen, sillä USA:n turvallisuutta voidaan varmistaa yhä lisätyvässä määrin Polaris-sukellusveneiden ohjuksilla. Lehtitietojen mukaan merkitsee B-58 pommituskoneen putoaminen Grönlannissa tällaisten "päivystyslentojen" lopettamista.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 4/1968

rakennuttava uusi linna, sillä entistä ei kannattanut enää korjata. Mutta vuodet olivat vierineet, eivätkä he pystyneet enää rikkomään muuta kuin hiljaisuuden, senkin vaivoin.

Nuoria lohikäärmeentappajia ei pyrkinyt uusiksi jäseniksi klubiin, sillä heitä ei ollut, ei edes sellaisia, jotka olisivat voineet kehua katsoneensa pahalla tuulella olevaa otusta sieraimiin. Monet nuoret — jopa miehinä itseään pitävät — päinvastoin suu vaahdossa vauhottivat, että lohikäärmeiden tappaminen on ollut turhaa ajan hukkaa, jopa valtakunnallisesti vaarallista suhteiden kärjistämistä eläinkuntaan.

Ritarin hyvä tuuli on mennä sen tien, kun hän muistelee, millaisia jonninjoutavia kerskureita heidänkin joukossaan on. Hän ei pidä itseään erikoisen menestyksellisenä taistelijana, mutta onhan hänellä sentään kolme varmaa tapausta ja kaksi lohikäärmettä oli poistunut taistelusta pahasti savuten. Ovathan nuo saavutukset sentään jotain toista kuin Jonatan Jokel-tajan, joka on jokaisessa kokouksessa pylvästellyt oman ainoan lohikäärmeekaatonsa puolesta.

— Ei se voi olla kuollut, koska se kasvaa joka vuosi, murahtikin kerran noihin kehupeheisiin kyllästynyt lohikäärmeentappajaveteraani, joka uhriensa sierain- liekeistä oli saanut n.s. suitsevan nuhatartunnan, niin että hänen nykyään oli käytettävä asbestista nenä- liinaa.

Jonatan ei ollut kuulevinaan, vaan kääntyi ärsyt- tävästi ikivanhassa lohikäärmehaarniskassaan, jonka lommoja hän kehui suomupyrstön iskemiksi, vaikka oli todistettu, että Jonatanin Batsheba-rouvan taiste- lukaulin sopi kuin valettu noihin lommoihin.

Polvien narahtelu on päättynyt varushuoneen oven narahdukseen ja ritari kurottaa seinältä valtavan per- gamenttikäärön ja alkaa lukea:

"Liite BZ/3257/Int-54m

...mom. a)

Juhlapuku sotilaallisin menoin suoritettavassa juh- lassa:

aa) Haarniska: m/84, kiilloitettu, kultaiset niitti- napit,

ab) Lantiopanssari: m/41 himmeä teräs, vinosuomut

ac) Jalkapanssarit: joko m/78 tai...

— Ash, johan tämä kumottiin toissa vuonna ja sen jälkeen on tullut ainakin kaksi uutta pukupergament- tia, manailee ritari ja alkaa tavalla toisesta luette- losta:" ... kuten paraatipuku m/87, mutta kypärä il- man silmikkoa, työttö puolikorkea, punakeltainen, iltaisin korkea, värit: musta ja valkea. Viitta punainen. Lohikäärmeristien kantamisesta katso liite BX/3342/ Int/39, alaliite 3y.

— No, missä peijakkaassa on polvipanssarin pidike m/15? Tosiaan, minähän lähetin sen vierailuhaarnis- kan mukana pajalle prässättäväksi.

Hannu ritari purskahtaa nauramaan, kun hän muis- taa, miten toissa vuonna tavallista railakkaamman yön jälkeen tarvittiin peltiseppiä kahden ritarin riisuuntu- mispuuhissa.

— Pitääpä varata järeämmän kaliiberin purkin- avaaja mukaan, hän päättää itsekseen, kunnes huo- maa, ettei sellaista ole vielä keksittykään.

— Peijakas, minähän taidan tulla vanhaksi, kun hö- pöttelen kuin joku Jasper Jauhöpöksy.

Tämä ritari oli kerran taistelussa lohikäärmettä vas- taan menettänyt miekkansa ja joutunut peräytymään aseettomana, kunnes oli siepannut erään myllärin rattailta jauhosäkin ja paiskannut sen vastustajansa päälle. Säkki repesi ja jauhot sammuttivat otuksen sierainliekit ja tukehduttivat sen. Tämän teon vuoksi Jasper hyväksyttiin tappajaritarien jäseneksi, tosin vain yhden äänen enemmistöllä. Ensimmäisessä ko- kouksessaan hän sitten tahtoi väen väkisin pitää esi- telmän jauhosammuttajasta, jollaista hän sanoi rupea- vansa keksimään. Seuraavaan kokoukseen hän ei sit- ten tullutkaan. Keksiminen oli näet jo niin pitkällä. — Niin, niin, joukko senkun vain harvenee. Ballista- ritari von und zu Rotstein-Minor ei myöskään tulisi enää. Hänenkin liittymisensä tappajien joukkoon oli ollut hyvin erikoinen. Hän oli ollut suorittamassa bal- listalla taulukkoammuntoja uutta ammusta — muku- lakiivi m/rapakiivi, pyöreä 35/42 IS — varten, kun Vanha Honkkeli — eräs jo taistelutanterilta yksityis- elämään vetäytynyt lohikäärme tuli haukotellen ja hajamielisesti hampaitaan kaivellen juuri ballistan lentoradan pääteasemalle. Uusi ammus aiheutti Honk- kelille niin pahoja hengitysvaikeuksia, että se nosti ennen pitkään tassunsa kohti zenitiä ja Rotstein-Mino- rista tuli kuin tulikin tappajaritari. Kauan hän ei kui- tenkaan saanut siitä kunniaa nauttia. Kaikki ei su- junutkaan pelkällä tuurilla. Ballistaritarien päämies sai tarpeekseen hänen törmäilyistään, ja nyt, kun ri- tarit kokoontuvat jälleen juhlaansa, istuu Rotstein- Minor valtakunnan syrjäisimmässä nupukivilinnassa ja kirjoittelee pergamentille iän ikuisia asemiesluette- lojaan.

Ritari merkitsee muistin valitsemiensa varusteiden numerot. Ehkäpä Törttö-Hönö — hänen jalkapuoli aseenkantajansa, jolle on alkanut kasvaa suomuksia takapuoleen — saa noista pahimpia lommoja tasoite- tuksi, jos ei ruosteläiskii pystykään eroittamaan.

Ehkäpä tämä onkin sitten hänen vimieinen juhlaan- lähtönsä. Hän ei tulisi antamaan kavereille sellaista naurunaihetta kuin Luupää-Ludvig, joka tuli viime juhlaan härkävankkureilla, kun ei pystynyt enää py- symään satulassa. Tämän kerran hän vielä istuisi luu- valolleen irvistellen pattijalkaisen ratsunsa selkään saadakseen vielä kerran olla vanhojen veikkojen seu- rassa, yhtyä heidän särähtelevään lauluunsa ja kajaut- taan oman naurunsa yhteiseen hohtukseen ja kohottaa viimeisen kerran maljansa toveruudelle ja paiskata sen sitten murskaksi lattiaan merkiksi siitä, ettei Lohi- käärmeentappajaritari N:o 134, Hans von Pumpernickel tulisi enää mukkaan...

Ritari huokaisee syvään ja tuijottaa hehken aikaa sarvi-ikkunan läpi keskiaikaiseen pimeyteen.

— Brontosaurusen liikavarpaat, hän karjaisee sit- ten ryhdistäytyen ja silmiään pyyhkäisten. — Vai ak- kujen ja luutunrimputtajien tapoja tässä..., hän äh- käisee ja lähtee narisuttelemaan polviaan kohti arki- huonetta antaakseen ruokapöydän juomasarkkojen ääressä pontta mielensä juhla valmisteluille.

Kadettikunnan 47. vuosikokous

Pääsihteeri, evl evp V Kakkuri

Kadettikunnan vuosikokous pidettiin 16.3.1968 Tammisaaressa. Vuosikokouksen osanottajat suorittivat kunniaikäynnin Tammisaaren sankarihaudoille, jossa everstiluutnantti H Blomqvist piti puheen ja kenraalimajuri T Saukkonen, eversti O Wuorenheimo ja majuri K Palmrooth ja R Stewen laskivat Kadettikunnan seppeleen. Avajaisjuhla pidettiin Dragsvikin Upseerikerhossa ja varsinainen vuosikokous varuskunnan Urheilutalossa. Illalla oli lisäksi arvokas iltajuhla Upseerikerhossa, johon osallistui lukuisasti jäseniä rouvineen. Kokoukseen osallistuvien jäsenten rouville oli järjestetty päivällä tutustumiskäynti tammisaarelaiseen matto- ja huonekalutehtaaseen.

AVAJAISJUHLA

Tilaisuudessa lausui tervehdyksen Kadettikunnan puheenjohtaja, kenrm T Saukkonen kohdistuen kiitoksensaansa Tammisaaren kaupungille, Tammisaaren kadettipiirille ja Dragsvikin varuskunnalle sekä kaikille niille, jotka olivat myötävaikuttaneet vuosikokouksen järjestelyihin ja toimeenpanoon. Avaussanojen jälkeen kenttärovasti Y Massa piti perinteeksi muodostuneen rukousaktin.

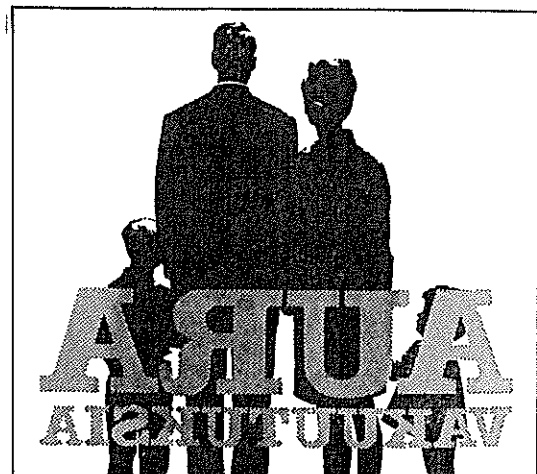
Dragsvikin soittokunnan esittämän Sven Dufvalkusoiton jälkeen piti diplomi-insinööri K Aho juhlaesitelmän aiheesta "Terästeollisuus Länsi-Uusimaalla." Esitelmäsihtijä kertoi, miten Kustaa Vaasan aikainen Ruotsi-Suomen idänpolitiikan valvoja ja Suomen ensimmäinen teollisuusmies, ylikäskynhaltija Eerik Fleming oli mukana pane-massa alulle rautaruukin perustamista Mustioon 1542. Rautateollisuus ei kuitenkaan päässyt käyntiin kunnolla ennenkuin satakunta vuotta myöhemmin Kustaa II Aadolfin hallituskaudella.

Rautaruukkien perustaminen merkitsi talonpojille sekä etuisuuksia että rajoituksia. Ehkei ruukeille toimitettavaa puuhiilien velvoitetta vielä aina tarvinnut pitää rasitteena, mutta ruukit puuttuivat myös muutoinkin talonpojan vapaaseen elinkeinonharjoitusoikeyteen. Tätä ei vapaa suomalainen talonpoika aina jaksanut kestää ja mm 1659 sattui Billnäsissä aseellinen selkkkaus, jonka yhteydessä ruukin masuuni poltettiin.

Esityksensä lopuksi totesi dipl-ins Aho Länsi-Uusimaan aseman säilyneen edelleenkin keskei-

senä maamme raudanjalostus- ja kaivostoiminnassa. Maailmanmarkkinoilla vallitseva ylitarjonta terästeollisuudessa, tullimuurin kaatuminen ja talouspoliittiset ratkaisut ovat kuitenkin niin Länsi-Uusimaan kuin koko teollisen Suomenkin kohdalta tekijöitä, jotka pitävät maatamme tällä hetkellä ankaran kustannus- ja rationalisointipaineen alaisena.

Juhlaesitelmän päätyttyä kenrm T Saukkonen ojensi Kadettikunnan pienoislipun Tammisaaren kaupungille Tammisaaressa pidetyn vuosikokouksen muistoksi. Kaupungin puolesta lipun vastaanottivat kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sven

AURA TASOITTAAVIEN TIEN

Kun vakuutukset on hoidettu, on hyvä jatkaa matkaa. Mikään vakuutus ei tosin pysty estämään onnettomuuksia, mutta korvaamalla niistä aiheutuneet taloudelliset menetykset Aura-vakuutus tasoittaa tien vaikeuksien yli. Aura-vakuutuksen voitte mitoitaa juuri oman vakuutustarpeenne mukaiseksi, sillä Aura-yhtiöt tarjoaa Teille nykyaikaisen, monipuolisen ja tehokkaan vakuutuspalvelun. Oitakaa yhteys paikalliseen edustajaamme. Hän palvelee Teitä kaikissa vakuutusasioissanne.

AURA
vakuutus
LUO TURVALLISUUTTA

Högström ja kaupungin johtaja Rudolf Eriksson, joista ensinmainittu esitti kaupungin kiitokset.

Tämän jälkeen puheenjohtaja jakoi Kadettikunnan ansiolevykkeet Kadettikunnan päämäärien hyväksi ansiokkaasti toimineille jäsenille. Ansiolevykkeen saivat eversti T N Peitsara Kuopio, majuri K A Kukkonen Helsinki ja majuri T K Salokannel Savonlinna.

Valtuuskunta oli hyväksynyt merkittäväksi Kul-taiseen Kirjaan edellisen vuosikokouksen jälkeen kenraalimajuriksi ylennettyjen upseerien nimet: I J Leppälä, R B Backström, O Seppälä, K Y Halmevaara, O J Lehti ja insinöörikenraalimajuri K O Miettinen sekä lisäksi majuri P A Ojanperä, jolle Kadettikunnan hallitus oli 8. 12. 1967 myöntänyt Kadettikunnan ansiomerkin n:o 32.

Kenraalimajuri G Ehrnrooth jakoi Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön myöntämät palkinnot ja apurahat seuraaville upseereille

teoksista

1.000 mk evl M V Terä "Kesäkuun kriisi 1944", 600 mk ev J Karhunen "Koiria sotapolulla", 600 mk kpt P Hirvonen "Lapin sodan lentäjät kertovat", 1.000 mk evl E-E Saarinen "Ensimmäiset asevelvolliset reservimiehet, Lapin, Urjalan, Oriveden ja Saarijärven reservikomppaniat 1883—1899".

kirjoituksista.

1.000 mk evl C-B Petander "Kungliga Österbottens infanteriregemente i trettioåriga kriget", "Kungliga Österbottens infanteriregementes fanor", 600 mk maj N Lappalainen "Suomalaiset soturit vieraillla taistelulentillä".

apuraha

700 mk evl C-B Petander tutkimusmatkaa varten Tukholmaan töittensä jatkamista ja aineiston keruuta varten Kaarle XII ajalta.

Juhlakokouksesta lähetettyjen tervehdyssähkeitten jälkeen laulettiin Maamme-laulu, jonka jälkeen Kadettikunnan lippu lippuvartiointeen poistui juhlasalista soittokunnan soittaessa Ateenalaisten laulua.

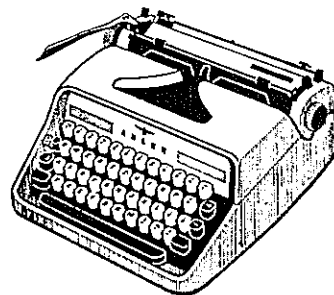
VARSINAINEN VUOSIKOKOUS

Kenraalimajuri T Saukkosen avattua vuosikokouksen valittiin kokouksen puheenjohtajiksi kontra-amiraali J Pirhonen ja eversti O Wuoreneheimo, sihteereiksi everstilutnantti V Kakkuri sekä luutnantit L Stenström ja O Katainen.

Vuosikertomus

Ensimmäisenä varsinaisena asiana käsiteltiin vuosikertomus toimintavuodelta 1967, jonka sisälöstä todettakoon seuraavaa:

ADLER
ADLER
ADLER
ADLER
ADLER
ADLER

GABRIELE 20

TEHOA KIRJOITUSTYÖHÖN

Länsisaksalaiset ADLER matkakirjoituskoneet ovat rakenteeltaan kestävinä ja ulkoasultaan tyylikkäänä suosittuja sekä kotona että toimessa. Neljä eri mallia. Useita kirjasinlajeja.

ADLER Tippa, matala mk 275,—. ADLER Gabriele 10, tukeva malli mk 395,—. ADLER Gabriele 20, tabulaattorilla mk 445,—. ADLER Gabriele 30, loistomali, tabulaattorilla mk 495,—.

Piirimyyjiltä tai meiltä

Oy KONTTORIKESKUS

Aleksanterinkatu 19 A Hki 10 puh. 632566

Kadettikunta on aatteellinen järjestö, joka on tietoinen siitä, että ehyt ja luja upseeristo on eräs maanpuolustuksen tärkeimpiä tekijöitä. Päämäärän saavuttaminen ja tehtävien toteuttaminen edellyttää lujaa ja aktiivista johtoa sekä joustavaa ja tarkoituksenmukaista alaorganisaatiota. Tässä mielessä on hallituksen tärkeimpänä tehtävänä ollutkin toiminta vuoden aikana Kadettikunnan uudelleen organisaation ja toimintaan liittyvän, jäsenistöön kohdistuneen mielipidetutkimuksen suorittaminen. Toteutukseltaan halvimmaksi ja käytännöllisimmäksi todettiin tutkimuksen suorittaminen Kylkirauta-lehden yhteydessä jaettavaa kyselylomaketta käyttäen. Tutkimuksen käytännölliseksi toteuttajaksi valittiin kapteeni P Jokinen.

Kadettikunnan koko jäsenmäärä oli kyselyn määräpäivänä 3704 henkeä, joista 2352 oli vakinaisessa palveluksessa ja 1352 erossa vakinaisesta palveluksesta. Kyselylomakkeeseen saatiin kaikkiaan 441 vastausta, joista 435 voitiin analysoida, mikä edustaa noin 12 % koko jäsenmäärästä. Vakinaisessa palveluksessa olevista jäsenupseereista vastasi kyselyyn 294 ja evp-jäsenistä 141. Suurimman ryhmän vastaajista muodostivat vakinaisessa palveluksessa olevien jäsenten keskuudessa kapteenit ja evp-upseerien joukossa everstiluutnanttien ja majurien ryhmä. Vastausten perusteella voidaan todeta, että yleensä evp-jäsenet sekä vakinaisessa palveluksessa olevat vanhemmat jäsenet korostavat Kadettikunnan merkitystä. Vastauksista ilmenee myöskin, että nuorempi upseeristo tuntee heikosti Kadettikunnan toimintaa, sen päämääriä ja tehtäviä. Informaatio ja toiminnan aktivointi on siis tarpeen.

Kadettikunnan hallitus oli jo ennen kyselylomakkeen julkaisemista tietoinen siitä, ettei tämän tyyppinen, koko jäsenistöön kohdistuva kysely, anna kuvaa koko jäsenistön mielipiteestä, koska vastausprosentti todennäköisesti on alhainen eikä mielipiteet jakautune tasaisesti eri mielipidesuuntien kesken. Tästä huolimatta haluttiin varata koko järjestölle mahdollisuus sanoa mielipiteensä. Tulosten tultua tällä tavoin selvitettyksi päätti Kadettikunnan hallitus alkuperäisen suunnitelman mukaisesti jatkaa organisaatiotutkimusta suorittamalla analysoiva otantatutkimus vuoden 1968 aikana.

Kadettikunnan ja Upseeriliiton hallitukset neuvottelivat 19. 2. 1968 Helsingissä organisaatiokysymyksestä ja Kadettikunnan hallitus on Upseeriliitolle ilmoittanut olevansa valmis tieteellisen tutkimuksen suorittamiseen upseerijärjestöjen tulevan toiminnan järjestelyistä. (Nyttemmin on tällainen toimikunta asetettu johon Kadettikunnan edustajina kuuluvat everstiluutnantti U S Haahti ja kapteeni P Jokinen).

Maailman hienoimmat juomat pakataan lasiin

Oletteko sitä mieltä,
että shampanja maistuu parhaimmalta
korkeakorkoisesta kengästä? Tai että olut pitää
aina juoda suoraan pullon suusta?
Saatatte olla täysin oikeassa. Mutta voisitteko
kuvitella noiden juomien pakkaukseksi
jotain muuta kuin lasipulloa? Efte varmastikaan.
Maailman hienoimmat juomat on aina
pakattu lasiin. Lasi säilyttää juoman oman
hienon maun ja aromin. Puhtaana.
Siksi on turvallista valita lasipakkaus.

Auttaakseen ja tukeakseen kadettien opiskelua oli edellisessä vuosikokouksessa hyväksytty opintolainatoiminnan aloittaminen. Opintolainatoiminnan säännöt vahvistettiin 6.11.1967. Sääntöjen mukaan Kadettikunnan opintolainatoiminnan tarkoituksena on tukea sellaisia kehityskelpoisia kadettikouluissa opiskelevia, pääasiallisesti toisen tai kolmannen vuosikurssin kadetteja, jotka opintojensa rahoittamiseksi ovat lainan tarpeessa.

Hallitus on kokouksessaan 5.5.1967 hyväksynyt Kansallis-Osake-Pankin ehdot ja menettelytavan opintolainatoiminnan myöntämisestä. Tehdyn sopimuksen mukaan Kadettikunta menee kadeteille annettavista opintolainoista omavelkaiseen takaukseen. Tämän lisäksi on Kadettikunta jättänyt yleispanttina pankille rahalaitosten hoidettavina olevia osakkeita. Opintolainatoiminnan käytännöllisten tehtävien hoitamista varten asetettiin opintolainatoimikunta, joka on käsitellyt ja ratkaissut laina-anomukset.

Ensimmäinen opintolaina myönnettiin 18.10.1967. Vuosikokoukseen 16.3.1968 mennessä oli lainoja myönnetty 13 kadetille yhteensä mk 33.500 mk. Pankin kanssa tehty sopimus edellyttää enintään 80.000 markan opintolainamäärän antamista. Neuvottelut opintolainojen saamiseksi myös Pohjoismaiden Yhdyspankilta ovat toteutumisvaiheessa.

Kadettikunnan uuden matrikkelin toimittaminen

Kadettikunnan 50-vuotisjuhlien yhteydessä julkaistavan Kadettimatrikkelin työt ovat sujuneet suunnitelmien mukaisesti. Työn käytännölliseksi suorittajaksi on hyväksytty kapteeni J Tenhunen, jonka kanssa tehtiin sopimus 31.5.1967. Tähän mennessä on selvitetty eri kadettikuntien kuolleet kadettiupseerit. Kevään ja kesän kuluessa on tarkoituksena aloittaa tietojen keräys vakinaisesta palveluksesta eronneista kadettiupseereista sekä kyselyillä täydentää muilta kohdin puutteellisia tietoja.

Muu toiminta

Kadettikunnan hallitus myönsi toimintavuonna 2.000 markkaa jaettavaksi stipendeinä upseereiksi valmistuville kadeteille.

Perinteitä on vaalittu mm viettämällä Kadettikunnan vuosipäivää 27.1. perinteellisine kunnianosoituksineen ja seppelleenlaskuineen sankarihau-doille.

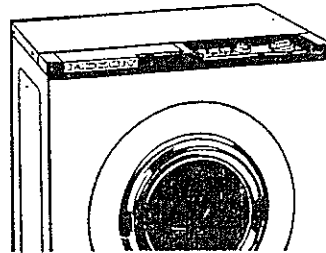
Eri liittojen ja yhdistysten vuosikokouksissa on Kadettikunnalla ollut edustajansa. Hallituksen ja valtuuskunnan jäsenet sekä kadettiipiirit ovat onnitelleet jäseniään heidän merkkipäivänään sekä esittäneet kuollettien jäsenten omaisille surunva-

tulkaa katsomaan! UUDET VUODEN -68

INDESIT
PESUKONEET TULIVAT

Kaikissa:
vapaavalintaiset pesuohjelmat
5 kg:n pesuteho
täydellinen automatiikka

**HINNAT
EDULLISEMMAT
KUIN KOSKAAN!**
K5 EXPORT ovh. 990:--
K5 DE LUXE „ 1.190:--
K5 SUPER „ 1.390:--
ASE OY

valitkaa nyt

INDESIT

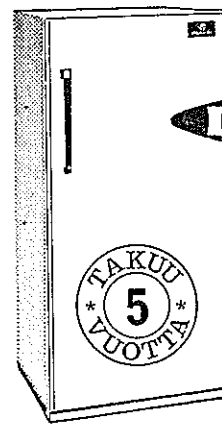
jääkaappi

perheenne koon mukaan
140 l — 165 l — 190 l — 250 l

Loisteliaat mallit — saumaton, pastellisävyinen sisustus — tehokas pakasteosa — sileä takaseinä — myös komeroon.

**KAIKKI MALLIT PIENIMMÄSTÄ SUURIMPAAN MEILTÄ
HÄMMÄSTYTTÄVÄN EDULLISESTI!**

INDESIT on erilainen — tulkaa katsomaan!

Kaartin

RADIO - TV

Fredrikink. 48 (valopiha), vaihde 645515, ilt. 647661

littelut. Samalla Kadettikunnan toimistosta on lähetetty Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön hautausavustus (500—600 mk) kuolleitten jäsenten omaisille.

Kadettikunnan sihteeri ja toimisto

Upseeriliiton ja Kadettikunnan järjestötoiminnan työmäärän jatkuva lisääntyminen johti siihen, että monivuotinen sihteeri majuri P Ojanperä pyysi eroa Kadettikunnan sihteerin tehtävistä ja 1.12.1967 alkaen on tässä tehtävässä toiminut everstiluutnantti V Kakkuri pääsihteerin nimellä. Toimistonhoitajana on toiminut rouva Kaija Saariaho ja 15.9.-67 alkaen rouva Elina Rannisto.

Toiminta kadetti-piireissä

Toiminta kadetti-piireissä on järjestetty paikallisten piiritoimikuntien harkinnan mukaisesti. Eräitten piirien, kuten esim Helsingin piirin toiminta on ollut varsin aktiivista ja tuloksellista. Osa kadetti-piireistä sen sijaan on toiminut verraten laimeasti. Aatteellisena järjestönä Kadettikunnan hallitus edelleen korostaa perinteiden vaalimisen tärkeyttä. Savonlinnan kadetti-piiri on tehnytkin ansiokasta työtä Haapaniemen Kadettikoulun kuntoon saattamisessa sekä paikalle asetettavan muistotaulun valmistamisessa.

Kadettikunnan sisäisen yhteyden lujittamiseksi on entistä enemmän kiinnitettävä huomiota nuorimpiin jäseniin, kuten esimerkiksi Helsingin kadetti-piiri on tehnyt järjestämällä kummikurssitilaisuuksia. Ensimmäinen kadettikurssi kutsui 51. kadettikurssin kummikurssikseen 17.3.1967. Tämän jälkeen on toinen kadettikurssi kutsunut 52. ja kolmas kurssi 53. kadettikurssin kummikurssikseen. Kummikurssitoiminnan tarkoituksena on se, että kadetit tulisivat Kadettikunnan toiminnan piiriin jo kurssinsa aikana.

Yhteiset tilaisuudet nuorempien ja vanhempien jäsenten kesken ovat suositeltavia nuorempien informoimiseksi Kadettikunnan aatteisiin, päämääriin ja toimintaan.

Kadettikunnan hallitus ja valtuuskunta

Vuosikokouksessa uusi hallitus sai seuraavan kokoonpanon:

Puheenjohtaja	kontra-amir	J Pirhonen
Varapuheenjohtaja	evl evp	U S Haahti
Jäsenet	ev	M Haaksalo
	evl	A Salin
	komkapt	Y Halonen
	maj evp	L Reunala
	kapt	A Mäkipää
	kapt evp	E Hammaren
	kapt	P Jokinen
	ltn	O Katainen

Valtuuskunnan kokoonpano

kenrm evp	O Seeve	Helsinki
kenrm	K Pöyhönen	"
ev	E Korpikoski	"
ev	☞ Junttila	"
maj evp	A Euramo	"
maj evp	U Silventoinen	"
ev evp	K S Laakso	Tampere
ev	T Kytölä	Oulu
ev	Y Pohjanvirta	Turku
ev	O Wuoreneimo	Tammisaar
evl	J Muttonen	Lappeenranta
evl	P Holopainen	Kajaani
evl	U Huuhtanen	Mikkeli
evl	P Kosonen	Kouvola
evl	E Juntunen	Vaasa

Kadettikunnan toimintasuunnitelma 1968

Kadettikunnan toiminnan päämääränä vuonna 1968 on upseerikunnan sisäisen yhteyden lujittaminen sekä sen yhteiskunnallisen arvostuksen ja valvutuneisuuden lisääminen ja ulospäin suuntautuvana toimintana maanpuolustushengen kehittämisen koko kansan keskuudessa.

Sisäisessä toiminnassa

- pyritään saamaan loppuun työ paikallisiin olosuhteisiin soveltuvan alaorganisaation luomiseksi, johon liittyy jäsenistön keskuudessa suoritettavan mielipidetutkimuksen II vaihe,
- pidetään yhteyttä jäseniin Kylkiraudan välityksellä, jakamalla jäsenille tiedotusaineistoa ja järjestämällä piireissä keskustelutilaisuuksia.
- tehostetaan kadetteihin kohdistuvaa informaatiota ja lisätään yhteistoimintaa kadettioppilaskuntiin,
- jatketaan sekä edelleen kehitetään opintolainatoimintaa,
- tuetaan vaikeuksiin joutuneita Kadettikunnan jäseniä tai heidän omaisiaan,
- jatketaan yhdessä Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön valtuuskunnan kanssa hautausavustusten määrästä tehdyn tutkimuksen selvittelyä ja
- jatketaan valmisteluja jäsenistä tehtävän matrikelin julkaisemiseksi Kadettikunnan 50-vuotisjuhlien yhteydessä vuonna 1971.

Ulospäin suuntautuvassa toiminnassa

- pyritään järjestämään yhteisiä neuvottelutilaisuuksia maanpuolustusasiaa ajavien järjestöjen ja yhdistysten kanssa yhteisten suuntaviivojen löytämiseksi sekä
- pyritään vaikuttamaan aktiivisen maanpuolustushengen kehittämiseen koko kansan keskuudessa.

VALTION PUKUTEHDAS

HÄMEENLINNA • Puhelin: H:linna 917-21432

VALMISTAA virkapukuja kaikille. Sotilaskäyttöön virallisesti hyväksytyjä malleja.

Varuskuntapukuja m/58 — Kenttäpukuja m/65 — Päällystakkeja — Turkkeja — Lippa-, Kenttä- ja Turkislakkeja ym.
Tilaustyönä mittojen mukaan kerta sovittaen ja numerolla varastoon.

MY Y edellä lueteltujen lisäksi kaikkia virkakäytössä tarvittavia varusteita, kuten paitoja, solmioita, sukkia, kenkiä, käsineitä, nahkatakkeja ym.

Hinnat ostajalle erittäin edulliset.

VARASTOMYYNTI, TILAUSTEN VASTAANOTTO, MITTOJEN OTTO JA SOVITUS SEURAAVASTI:

HÄMEENLINNASSA Valtion Pukutehtaalla arkisin kello 8.00 — 16.00 ja lauantaisin kello 8.00 — 12.00.

HELSINGISSÄ Fabianinkatu 2 rakennus D pohj. pää joka keskiviikko ja torstai kello 10.00 — 16.00.

KAUHAVALLA kk:n 8. ja 24. päivänä

OULUSSA Varuskunta-alueella joka kuukauden 9. ja 25. päivä kello 9.30 — 16.00 mikäli nämä päivät ovat arkipäiviä.

ERI VARUSKUNNAT, edustajamme käy tarpeen mukaan ottamassa mittoja ja tilauksia, noin kerran kuukaudessa.

Puhelimitse tilauksia numeroon 917-21432/005
Postitse osoitteella

VALTION PUKUTEHDAS, Hämeenlinna

CAMPARI

Ennen aterialla kuivana, jään kera tai ilman

Jos haluat longdrinkin, nauti sitä jää- tai soodavehdellä

Jos haluat juoman makeana, sekoita siihen Vermouthia

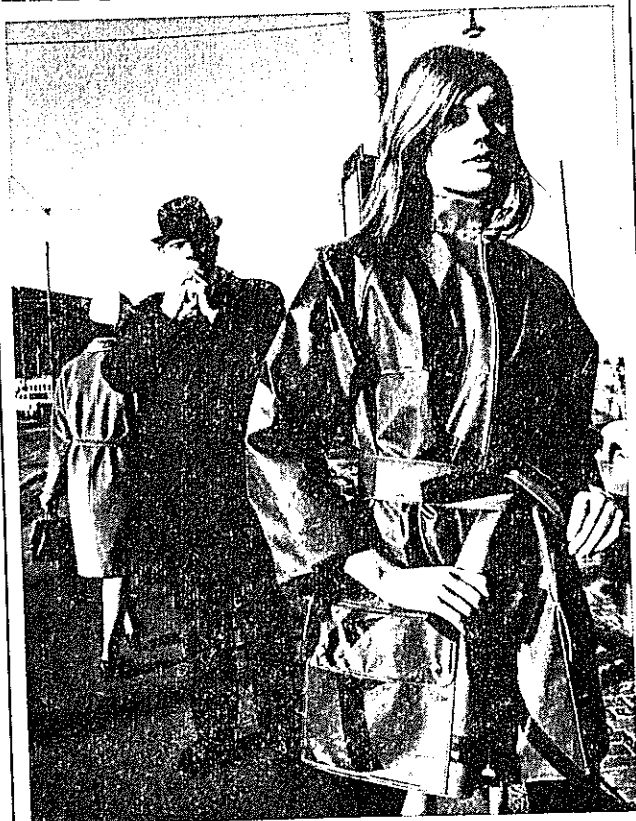
Cocktailina ennen päivällistä kokeile
1/3 Camparia
1/3 Vermouthia
1/3 Giniä

N:o 235

DAVIDE CAMPARI
Milano
Italia

marimekko

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitteluja ja kiitoskortteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettiπirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 11.

Kadettikurssien kuulumisia

9. Kadettikurssi 40-vuotisjuhlassaan 16. 5. 1968

perinteellisessä tanssiaisravintolassaan Adlonissa

Edessä: Evi S. I. Mäkinen, kenrmi E. Peura, evi Helle ja maj T. Matilainen

2. rivi: Maj R. W. Palmroth, rva K. Palmroth, rva S. Korhonen, evi O. Korhonen (alh.), rva H. Nummi, rva A. Vuori (alh.), rva A-L. Salmio ja ev A. Salmio

3. rivi: Rva V. Saarinen, rva A-K. Kokkonen, rva I. Lääkkö, maj U. K. Lääkkö, evi A. J. Vuori, rva E. Mäkinen (alh.) ja kadettiväapeli, evi E-E. Saarinen

4. rivi: Rva K. Vaskio, maj H. Vaskio, rva M. Halsti, rva A. Matilainen (alh.), rva H. Vähätupa, rva H. Helle (alh.), evi J. Z. Duncker ja rva E. Paulaharju

Ylinnä: Ev A. Paulaharju, ev V. Vähätupa, maj R. R. Nummi ja evi P. Kokkonen

150 uutta jäsentä kadettikuntaan

Ryhdykkäiden, juhlapukuisten kadettien marssi eduskuntatalon luota Mannerheimintietä ja Pohjois-Esplanadia pitkin presidentin linnaan 30. 3. klo 09.10 aloitti 52. kadettikurssin ja 37. merikadettikurssin nimitysjuhlallisuudet.

Nimitystilaisuus tasavallan presidentin linnassa alkoi kello 10.00, jolloin Kadettikoulun johtaja eversti Magnus Haaksalo ilmoitti ylennettävät tasavallan presidentille. Presidentti nimitti 114 maavoimien, 23 merivoimien ja 13 ilmavoimien kadettia puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen upseerin virkoihin ja ylensi heidät luutnanteiksi.

Heti ylentämistilaisuuden jälkeen 52. kadettikurssi laski kadettiväepeli luutnantti Matti Virran johdolla seppeleen Hietaniemen sankarihaudalle ja kello 13.30 kaatuneitten kadettiupseereiden sankaritaululle Kadettikoulun sankariaulassa.

Kadettikoulun juhlasalissa alkoivat todistustenjakotilaisuuden juhllisuudet kello 14.00. Koulun johtajan puhuttua valmistuneille upseereille hän jakoi todistukset Kadettikoulusta valmistuville upseereille kurssin priimuksen kadylikersantti Kaj Wallanderin saadessa ensimmäisenä todistuksensa. Todistusten jaon yhteydessä luovutti kenrm Börje

Backström kadettikunnan jäsenmerkin jokaiselle valmistuvalle upseerille.

Tämän jälkeen Ilmasotakoulun johtaja eversti Reino Nykänen jakoi todistukset Ilmasotakoulusta valmistuneille.

Tilaisuudessa luovutettiin kunniamiekkä kadettiylikersantti Olli Nuoramolle ja Ilmasotakoulun perinnemiekkä kadetti Martti Vuorensolalle. Lisäksi luovutettiin parhaiten opinnoissaan menestyneille 40 erilaista stipendiä.

Merisotakoulussa alkoi juhllinen todistustenjakotilaisuus kello 12.00. Merisotakoulun johtaja, kommodori K Pekkanen jakoi puheensa jälkeen todistukset 37. merikadettikurssin upseereille. Kunniamiekkä luovutettiin kadettiylikersantti Björn Lasseman Gottbergille. Tunnustuspalkintoja ja stipendejä sai 6 valmistunutta upseeria. Kadettikunnan jäsenmerkkien jaon jälkeen puhui merivoimien komentaja kontra-amiraali J K Pirhonen. Todistustenjakotilaisuutta seurasi juhla-lounas Merisotakoulun ruokasalissa.

Juhlallisuudet jatkuivat illalla yhteisten illallistanssiaisten merkeissä ravintola Marskissa.

52. Kadettikurssin matrikkeli

52. Kadettikurssi

MAAVOIMAT

5119	Ahvonen, Jyrki Juhani
5120	Airio, Pentti Sakari
5122	Eerikäinen, Kari Erkki Juhani
5123	Eerola, Arto Juhani
5124	Erkkilä, Veli Jussi
5125	Eskelinen, Erkki Toivo
5127	Haili, Hannu Olavi
5128	Hakala, Jorma Kaarlo Juhani
5129	Hellman, Velkko Johannes
5130	Helorinne, Esko Urho Juhani
5132	Hietä, Arto Väinö Olavi
5133	Holmberg, Rolf Gustaf
5134	Hulkkonen, Hannu Mikael
5135	Hurme, Pentti Kalevi
5136	Hurme, Risto Hannu Olavi
5137	Hyppönen, Matti Juhani
4908	Hämäläinen, Matti Juhani
5138	Hämäläinen, Raimo Kalervo
5140	Innanen, Jorma Juhani
5142	Isosomppi, Sakari Ensio
5143	Janhila, Pertti Ilmari

Lappeenranta	6. 12. 42
Paimio	21. 3. 45
Tampere	19. 8. 42
Vehkalahti	28. 11. 45
Soini	17. 6. 45
Nurmes	14. 3. 43
Pori	12. 12. 43
Helsinki	20. 11. 44
Oulu	16. 4. 44
Pirkkola	19. 1. 42
Tampere	9. 7. 43
Kokkola	13. 4. 40
Taipalsaari	9. 1. 41
Helsinki	6. 2. 44
Helsinki	7. 9. 45
Helsinki	23. 12. 45
Lappeenranta	26. 1. 41
Pieksämäki	20. 11. 42
Sulkava	21. 11. 44
Sääksmäki	3. 11. 44
Sotkamo	23. 2. 44

5144	Jantunen, Kari Tauno Ilmari	Hämeenlinna	5. 11. 45
5145	Jokinen, Lauri Ilmari	Joensuu	16. 5. 45
5146	Jortikka, Ilmo Arto Juha	Saarijärvi	9. 9. 44
4913	Juutilainen, Jorma Matti Juhani	Hämeenlinna	28. 6. 40
5148	Juvakka, Esko Johannes	Lappee	6. 12. 41
4915	Järvinen, Aarno Voitto	Pori	28. 7. 39
5149	Jääskeläinen, Frans-Eric Harry	Kotka	6. 12. 44
5150	Jääskeläinen, Kari Frans	Kuopio	18. 9. 44
5151	Karikoski, Pekka Juhani	Kuopio	10. 4. 44
5152	Karjalainen, Kyösti	Nurmes mlk	1. 12. 41
5153	Karvonen, Tuomo Eemil	Haapavesi	4. 11. 44
5154	Keinonen, Reijo Erkki Uolevi	Joensuu	6. 10. 45
5155	Kekäläinen, Eino Ilmari	Varpaisjärvi	19. 7. 42
5156	Kinnunen, Ukko Tapio	Joensuu	8. 1. 45
5158	Kokkonen, Vesa Juhani	Iisalmi	17. 9. 43
5159	Konnos, Kari Leif Hennum	Kouvola	8. 6. 41
5160	Korhonen, Väinö Antero	Sotkamo	13. 6. 44
5161	Korpela, Risto Juhani	Jyväskylä mlk	19. 9. 44
5162	Koskinen, Jukka-Pekka Antero	Helsinki	3. 6. 43
5163	Koukkula, Hannu Ilmari	Hausjärvi	18. 8. 45
4947	Kouri, Ilkka Heikki Juhani	Rovaniemi	12. 7. 43
5164	Kurtto, Risto Eino Eevertti	Heinola mlk	29. 10. 44
5166	Kuusela, Pekka Tapani	Luhanka	28. 3. 41
4953	Kytöpuro, Kaj Martti	Tammisaari	22. 6. 43
5167	Kärkiö, Reijo Erkki Olavi	Kuopio	29. 1. 44
5169	Lagerstedt, Jalo Olavi Iisakki	Kauhava	3. 8. 43
5170	Lahtinen, Seppo Gunnar	Jyväskylä	23. 1. 44
5171	Lahtiperä, Raimo Einari	Pohjaslahti	16. 8. 45
5173	Lange, Kaarle Veikko Adolf	Helsinki	11. 12. 41
5174	Lanki, Olli Aarre Antero	Sippola	2. 6. 44
5177	Lind, Lasse Julius Aatami	Mänttä	21. 10. 40
5181	Löytynoja, Antti Kalevi	Ylivieska	11. 1. 44
5182	Madekivi, Jaakko Johannes	Keikyä	14. 10. 44
5183	Manninen, Jorma Kalevi	Ala-Härmä	15. 9. 44
5184	Manninen, Teuvo Olavi	Punkaharju	9. 11. 44
5185	Martinkauppi, Toivo Kaarlo Henriikki	Liminka	15. 1. 41
5186	Matilainen, Veli Tarmo	Rautalampi	15. 8. 42
5187	Metsänvirta, Jarkko Oskari	Vaasa	30. 6. 42
5188	Miettinen, Ilkka Johannes Ensio	Nilsä	16. 3. 44
5189	Muona, Pentti Ensio	Nurmes	25. 12. 45
5190	Niemelä, Ilmari Johannes	Lapua	19. 1. 44
5191	Nuoramo, Klaus Olli Rafael	Eno	22. 3. 45
5192	Nybom, Leif Ingvald	Lovisa	10. 4. 44
5193	Oittinen, Jouko Erkki	Loimaa	30. 7. 44
5194	Ojapelto, Jyrki Antero	Pieksämäki	27. 10. 44
5195	Okko, Teemu Niilo	Lemi	12. 4. 44
5197	Orava, Jukka Matti	Pieksämäki	9. 1. 45
5199	Pallasvirta, Jorma Uolevi	Helsinki	13. 4. 45
5200	Pellinen, Heikki Tapio	Salo	19. 3. 44
5201	Pentti, Veikko Aaro	Hämeenlinna	17. 3. 43
5202	Perkiö, Asko Allan	Pöytyä	4. 2. 43
5203	Piikivi, Olli Martti	Oulu	9. 8. 44
5205	Pohjanheimo, Kari Kauko Kalervo	Lappee	1. 7. 44
5206	Puustinen, Raimo Vilho	Kuopio	11. 1. 42
5207	Rahkonen, Seppo Juhani	Tampere	30. 10. 44
5208	Rantanen, Kari Reino Juhani	Turku	13. 9. 44
5034	Riikonen, Jorma Kalevi	Jyväskylä mlk	18. 4. 41
5210	Rintakoski, Aulis Iisakki	Jalasjärvi	24. 7. 44
5211	Rokkanen, Seppo Olavi	Helsinki	21. 8. 45
5212	Ruohonen, Seppo Juhani	Lahti	1. 9. 43
5213	Ruutu, Kaarle Ylermi	Helsinki	29. 8. 45

5214	Ryhänen, Rauno Kyösti Kalervo	Suodenniemi	6. 8. 44
5215	Ryynänen, Erkki Ilmari	Helsinki	6. 7. 44
5216	Räihä, Eino Ilmari	Kangasala	16. 3. 45
5218	Saarniala, Jorma Sakari	Helsinki	9. 2. 43
5220	Seligson, Dennis Gideon	Helsinki	8. 2. 43
5222	Sjögren, Erik Johan	Helsinki	17. 6. 44
5224	Späre, Carl-Erik	Helsinki	5. 10. 45
5225	Stenholm, Kari Heikki	Helsinki	17. 8. 43
5221	Summanen, Jukka Antero	Taipalsaari	14. 4. 43
5228	Särkijärvi, Jouko Esko Juhani	Noormarkku	4. 5. 43
5229	Tammi, Kari Juhani	Hämeenlinna	15. 10. 45
5230	Tanhuanpää, Tapani Antero	Tampere	27. 6. 45
5231	Taskila, Kauko Juhani	Alatornio	4. 3. 43
5232	Tervonen, Lauri Kalevi	Kajaani	11. 4. 43
5233	Tiensuu, Seppo Untamo ..	Turku	27. 12. 44
5234	Toimela, Heikki Ilmari	Viipuri	17. 1. 44
5235	Toivonen, Jorma Reino Olavi	Suodenniemi	22. 1. 43
5236	Torvinen, Raimo Juhani	Taipalsaari	19. 11. 42
5237	Tossavainen, Keijo Paavo	Ilomantsi	25. 1. 44
5238	Tuiskula, Raimo Einari	Tampere	7. 10. 43
5240	Turunen, Jorma Veikko	Helsinki	9. 11. 43
5241	Tynkkynen, Kai Einar	Helsinki	6. 5. 44
5243	Wahlberg, Matti Jyrki Juhani	Nurmes kpla	21. 10. 44
5245	Vainio, Kimmo Aarre Ilmari	Ilomantsi	18. 2. 44
5246	Wallander, Kaj Georg	Turku	14. 3. 44
5247	Valtonen, Matti Juhani	Kuusankoski	17. 3. 42
5248	Varsio, Hannu Leimu Ylermi	Helsinki	4. 6. 44
5249	Vedenkannas, Juha Jaakko	Mikkeli	25. 7. 44
5250	Vienonen, Eero Tapani	Helsinki	7. 9. 44
5251	Virta, Matti Nikolai	Hämeenlinna	25. 9. 43
5252	Voipio, Jukka Taneli	Helsinki	4. 10. 44
5254	Väisänen, Reino Kullervo	Iisalmen mlk	26. 8. 43

ILMAVOIMAT

5126	Haila, Esko Heikki Juhani	Kiikka	25. 2. 45
5131	Helvelahti, Hannu Ilmari	Rauma	29. 8. 43
5389	Hohti, Kari Uolevi	Mikkeli	1. 9. 44
5139	Ikonen, Erkki Olavi	Alavus	14. 9. 44
5141	Isoaho, Jorma Kalle	Jämsänkoski	3. 1. 43
5147	Juutilainen, Tuomo Tapio	Sortavala	14. 6. 43
5157	Kiviranta, Keijo Eelis	Viiala	11. 3. 43
5166	Kuusela, Juhani	Luhanka	28. 9. 43
5175	Lauri, Heikki Olavi	Himanka	18. 10. 43
5178	Lohi, Alpo Aulis	Ranua	21. 3. 44
5180	Luostarinen, Esko Juhani	Joensuu	11. 10. 43
5179	Luomala, Heikki Eero	Vaasa	10. 2. 45
5253	Vuorensola, Martti Juhani	Helsinki	7. 8. 45

37. Merikadettikurssin matrikkeli

722	Ahervo, Arto Tauno	Lappeenranta	2. 11. 42
723	Astala, Ilkka Kari Juhani	Lappeenranta	7. 5. 44
724	Gottberg, Björn Lasseman	Kirkkonummi	1. 1. 44
725	Heiskanen, Pekka Ilmari	Mikkeli	19. 7. 45
726	Iire, Jarkko Juhani Michael	Turku	3. 10. 42
727	Illi, Esko Antero	Mäntsälä	18. 10. 45
728	Isosomppi, Eero Asser	Kauhava	1. 10. 41
729	Kalanti, Eero Juhani	Helsinki	13. 7. 36
730	Konttinen, Harri Uolevi	Rautjärvi	27. 5. 43
731	Krogerus, Jan Rolf Holger	Turku	5. 1. 46
732	Kuivalainen, Augusti Matti	Vpl Pyhäjärvi	3. 11. 42
733	Kurkivuori, Timo Nyyrikki	Helsinki	21. 2. 45
734	Markkanen, Matti Olavi	Helsinki	13. 1. 44
735	Meilahti, Juhani Elmer	Tampere	9. 3. 45
736	Montonen, Reijo Ensio	Turku	5. 12. 40
737	Partanen, Risto Erkki Juhani	Suonenjoki	5. 2. 43
738	Pekonen, Ossi Leo	Lappee	29. 8. 42
739	Puoskari, Veli Matti	Alatornio	22. 5. 45
740	Salmela, Heikki Juhani	Joensuu	6. 7. 43
741	Sammallahti, Esa Juhani	Pyhäjärvi Ol	28. 6. 45
742	Svan, Terho Tapani	Porvoon mlk	19. 11. 44
743	Tarjanne, Jukka Tapio	Helsinki	20. 10. 41
744	Tervaskari, Lauri Mikko Aleksi	Kajaani	10. 8. 44

Kenraalimajuriksi

Brandt, Bo Aijol Alexis
23. 4. 1968

12. kurssi

19. KURSSI

Maj	Knuuttila, Kaarlo Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	7. 4. 1968
Evl	Mäkinen, Väinö Johannes Pellervo	ylennetty everstiksi reservissä	7. 4. 1968

10. ME-KURSSI

Kapt	Viljakainen, Sulo	ylennetty majuriksi reservissä	7. 5. 1968
------	-------------------	--------------------------------	------------

20. KURSSI

Evl	Ilvonen, Arvi	myönnetty ero	22. 6. 1968
-----	---------------	---------------	-------------

23. KURSSI

Kapt	Heiskanen, Erkki Veli	ylennetty majuriksi reservissä	7. 4. 1968
"	Hyttinen, Teppo	—, —	7. 4. 1968

12. ME-KURSSI

Kapt	Luoma, Väinö	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1967
------	--------------	--------------------------------	-------------

24. KURSSI

Kapt	Viinanen, Pauli Johannes	ylennetty majuriksi reservissä	7. 5. 1968
------	--------------------------	--------------------------------	------------

25. KURSSI

Maj	Koponen, Mauri Pietari	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
"	Pälsi, Erkki Jooseppi	—, —	7. 4. 1968
Kapt	Susialho, Georg Erik	ylennetty majuriksi reservissä	7. 5. 1968
Maj	Vilkama, Heikki Oskari	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
Evl	Väisänen, Gunnar August	myönnetty ero	4. 6. 1968

26. KURSSI

Yll	Erämetsä, Elo Erkki	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
"	Jalkkanen, Mikko	—, —	7. 5. 1968
"	Jalkkanen, Urpo Erkki	—, —	7. 5. 1968
"	Ojala, Niilo Vilhelm	—, —	7. 5. 1968
Kapt	Oker-Blom, Ole Max Edgar	ylennetty majuriksi reservissä	7. 4. 1968

Ylil	Poppius, Antero	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
Maj	Rautsi, Karl Reino	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
Ylil	Röykkä, Aarne Johannes	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
"	Saartama, Ossi Valdemar	—, —	7. 5. 1968
"	Sumiala, Erik Sakari	—, —	7. 5. 1968
"	Valkama, Unto Kalevi	—, —	7. 5. 1968
Maj	Vuorio, Olli Sakari	myönnetty ero	10. 4. 1968

15. ME-KURSSI

Ylil	Wager, Thron Andreas	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 4. 1968
------	----------------------	----------------------------------	------------

27. KURSSI

Ylil	Ervasti, Kalervo	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
"	Forsell, Nils Einar	—, —	7. 5. 1968
"	Fredrikson, Olli Johannes	—, —	7. 5. 1968
"	Koli, Jouni Sakari	—, —	7. 5. 1968
"	Kontkanen, Lauri	—, —	7. 5. 1968
"	Liuksiala, Pentti Agathon	—, —	7. 5. 1968

16. ME-KURSSI

Ylil	Jauramo, Pentti Eero Kalevi	ylennetty kapteeniluutnantiksi reservissä	7. 5. 1968
------	-----------------------------	---	------------

17. ME-KURSSI

Ylil	Ruoste, Jarno Heikki Tapio	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
------	----------------------------	----------------------------------	------------

28. KURSSI

Ylil	Laaksonen, Erkki Kustaa Adolf	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
Maj	Nordgren, John Bjarne	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
"	Makkonen, Lauri Reino Juhani	—, —	7. 4. 1968

MARSKI
 HELSINGIN KESKUSTASSA
 Helsinki - Mannerheimintie 10 - Puh. 641 717

**YHTYNEET
 MUOVITEHTAAT OY**

VAASA

Maj	Setälä, Risto Juhani	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
„	Vanninen, Erkki Petteri	—, —	7. 4. 1968

19. ME-KURSSI

Maj	Kajaani, Johan Aarni Veikko	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
„	Relander, Lauri Ilmari Oskar	—, —	7. 4. 1968
Komkapt	Wihtol, Erik Harry Johan	ylennetty komentajaksi	7. 5. 1968

29. KURSSI

Maj	Maunula, Aarre Kalevi Juhani	ylennetty everstiluutnantiksi	7. 4. 1968
-----	------------------------------	-------------------------------	------------

35. KURSSI

Ylil	Vanamo, Kullervo	ylennetty kapteeniksi reservissä	7. 5. 1968
------	------------------	----------------------------------	------------

36. KURSSI

Kapt	Wahl, Seth Jarl Hermas	ylennetty majuriksi	7. 4. 1968
------	------------------------	---------------------	------------

39. KURSSI

Kapt	Pullinen, Jorma Antero	ylennetty majuriksi	7. 4. 1968
------	------------------------	---------------------	------------

40. KURSSI

Kapt	Lälja, Pekka Jussi	ylennetty majuriksi	7. 5. 1968
------	--------------------	---------------------	------------

46. KURSSI

Ylil	Ahonen, Juho Heikki	ylennetty kapteeniksi	7. 5. 1968
„	Ahto, Sampo Ilmari	—, —	7. 5. 1968
„	Alanko, Juha Sulevi	—, —	7. 5. 1968
„	Alanko, Martti Alvi Kalevi	—, —	7. 5. 1968
„	Forsman, Lauri Anton Yrjö	—, —	7. 5. 1968

Turun Asennuspaja

SUUNNITTELEE JA URAKOI:

- maaseutusäkkölaitoksia ja erillisiä muuntopiirejä sekä vanhojen verkostojen peruskorjauksia
- maa- ja merikaapelointeja
- satama-, katu- ja tievalaistuksia
- laivasähköistyksiä
- laivaradiolaitteitten asennuksia ja huoltoa
- sekä urakoi kerrostalojen, kuten sairaaloiden ja koulujen, sekä tehdas- ja asuinrakennusten sähköasennuksia

TURKU - Kristiinankatu 4 - Puh. 20 052

Tmi

VIRKAPUKU

TAMPERE

p. 23573

VALMISTAA EDULLISESTI KAIKKI
VIRKA-ASUSTEENNE.

Myymälä Helsingissä:

Ruusulank. 8

p. 495 520

Ylii	Eerola, Erkki Lauri	ylennetty kapteeniksi	7. 5. 1968
„	Eskola, Jouko Kalevi	—, —	7. 5. 1968
„	Eskonmaa, Osmo Tapani	—, —	7. 5. 1968
„	Halonen, Esko Edvard	—, —	7. 5. 1968
„	Harjula, Jukka Olavi	—, —	7. 5. 1968
„	Heiskanen, Olli	—, —	7. 5. 1968
„	Henttinen, Jussi Ilmari	—, —	7. 5. 1968
„	Hyyppä, Esa Raimo Johannes	—, —	7. 5. 1968
„	Hämäläinen, Arvo Alpo Ossian	—, —	7. 5. 1968
„	Ilomäki, Vesa Ahti	—, —	7. 5. 1968
„	Jouttijärvi, Pentti Antero	—, —	7. 5. 1968
„	Järvinen, Jorma Kalevi	—, —	7. 5. 1968
„	Järviö, Pentti Aukusti	—, —	7. 5. 1968
„	Karanka, Osmo Untamo	—, —	7. 5. 1968
„	Karjalainen, Seppo Veli Tapio	—, —	7. 5. 1968
„	Karjalainen, Mauno Esa	—, —	7. 5. 1968
„	Kare, Juha Kustaa	—, —	7. 5. 1968
„	Kasanko, Juhani	—, —	7. 5. 1968
„	Kaukinen, Jaakko Johannes	—, —	7. 5. 1968
„	Kekkonen, Ilmo Kalervo	—, —	7. 5. 1968
„	Kiuru, Pentti Johannes	—, —	7. 5. 1968
„	Kokki, Heikki Juhani	—, —	7. 5. 1968
„	Konttinen, Heikki Sakari	—, —	7. 5. 1968
„	Kopra, Matti Sakari	—, —	7. 5. 1968
„	Korhonen, Ilkka Veli Kalle	—, —	7. 5. 1968
„	Koskimies, Jouko Heikki Juhani	—, —	7. 5. 1968
„	Kukkonen, Eino Sakari	—, —	7. 5. 1968
„	Kurenmaa, Jaakko Arvi	—, —	7. 5. 1968
„	Kähkönen, Toivo Juhani	—, —	7. 5. 1968
„	Kytöläakso, Aarno Antti	—, —	7. 5. 1968
„	Laaaniemi, Reino Johannes	—, —	7. 5. 1968
„	Lahdenperä, Pentti Kalevi	—, —	7. 5. 1968

MIESTEN MUODIN MERKKI

TURO

**TURO
TYYLIN
TEKEE**

HOLLMING OY

RAUMA

Ylii		ylennetty kapteeniksi	
"	Lamminparras, Tuomo Ensio	---	7. 5. 1968
"	Larkka, Eero Olavi	---	7. 5. 1968
"	Lehtimäki, Pertti Juhani	---	7. 4. 1968
"	Lemettinen, Pentti Johannes	---	7. 4. 1968
"	Luostarinen, Kaarlo Heikki Niilo	---	7. 5. 1968
"	Manninen, Kalevi	---	7. 5. 1968
"	Marckanen, Matti Kalevi	---	7. 5. 1968
"	Matikainen, Heikki Juhani	---	7. 5. 1968
"	Melanen, Simo Uolevi	---	7. 5. 1968
"	Mikkola, Mauri Heikki Juhani	---	7. 5. 1968
"	Mohell, Niilo Henrik Hieronymus	---	7. 5. 1968
"	Mustonen, Jorma Aatos	---	7. 5. 1968
"	Mustonen, Kaarle Juhani	---	7. 5. 1968
"	Mylyyaho, Jouko Erkki	---	7. 5. 1968
"	Mäkelä, Reino Olavi	---	7. 5. 1968
"	Mäkinen, Asko Juhani	---	7. 5. 1968
"	Nieminen, Veli Sakari	---	7. 5. 1968
"	Nikunen, Heikki Mikko Kalevi	---	7. 5. 1968
"	Nummi, Pekka Johannes	---	7. 5. 1968
"	Numminen, Veli Tapani	---	7. 5. 1968
"	Nuorala, Jaakko Juhani	---	7. 5. 1968
"	Näremaa, Heikki Erkki Juhani	---	7. 5. 1968
"	Paju, Jouko Väinö	---	7. 5. 1968
"	Peltoniemi, Toimi Leanteri	---	7. 5. 1968
"	Perkkala, Paavo Antero	---	7. 5. 1968
"	Pitkänen, Pentti Kalervo	---	7. 5. 1968
"	Pönkänen, Tuomo Juhani	---	7. 5. 1968
"	Raasakka, Reijo Aatos	---	7. 5. 1968
"	Ranta, Ilkka Jorma Juhani	---	7. 5. 1968
"	Reis, Henri Tapani	---	7. 5. 1968
"	Reitkari, Seppo Veikko Ilari	---	7. 5. 1968
"	Ruohonen, Jouni Asser	---	7. 5. 1968
"	Ruuskanen, Veijo	---	7. 5. 1968
"	Salo, Matti Tapio	---	7. 5. 1968
"	Salonen, Paavo Antero	---	7. 5. 1968
"	Siiropää, Heikki Tapani	---	7. 5. 1968
"	Siltonen, Martti Juhani	---	7. 5. 1968
"	Sipilä, Jorma Kustaa	---	7. 5. 1968
"	Suokas, Matti Petteri	---	7. 5. 1968
"	Suurkari, Tapio Kaarlo Kustaa	---	7. 5. 1968
"	Suuronen, Reino Olavi	---	7. 5. 1968
"	Thoden, Pär Olof	---	7. 5. 1968
"	Tiittanen, Aarno Kari Juhani	---	7. 5. 1968
"	Toivonen, Olli Väinö Ilmari	---	7. 5. 1968
"	Torri, Seppo Tapio	---	7. 5. 1968
"	Tuovinen, Seppo Juhani	---	7. 5. 1968
"	Vartiainen, Antti Sakari	---	7. 5. 1968
"	Winter, Lars Elias	---	7. 5. 1968
"	Virta, Kalervo Veikko Johannes	---	7. 5. 1968
"	Viskari, Pentti Tuomas	---	7. 5. 1968
"	Vuolento, Pentti Martti Juhani	---	7. 5. 1968
"	Akerman, Pentti Juhani	---	7. 5. 1968
"	Yli-Ketelä, Antti Jaakko	---	7. 5. 1968

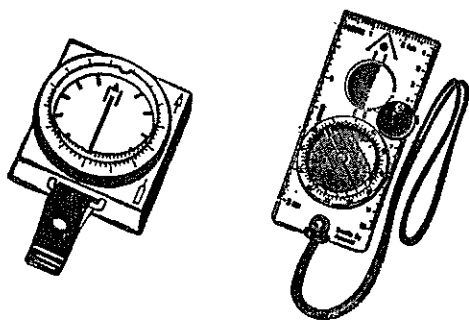
31. ME-KURSSI

Ylii		ylennetty kapteeniluutnantiksi	
"	Auvinen, Eero Sakari	---	7. 5. 1968
"	Haapansu, Matti Juhani	---	7. 5. 1968
"	Heinonen, Jukka Ilmari	---	7. 5. 1968
"	Huhtanen, Pertti Lauri Antero	---	7. 5. 1968
"	Hurskainen, Raimo Kalevi	---	7. 5. 1968
"	Jyrämä, Matti Ilmari	---	7. 5. 1968
"	Lehti, Aarni Antti	---	7. 5. 1968
"	Lintula, Seppo Ilmari	---	7. 5. 1968
"	Lähteinen, Reijo Jussi Tapani	---	7. 5. 1968
"	Myllyniemi, Urho Matti Uolevi	---	7. 5. 1968
"	Neittamo, Kauko Juhani	---	7. 5. 1968
"	Peltomaa, Markku Juhani	---	7. 5. 1968
"	Porkka, Jaakko	---	7. 5. 1968
"	Sankkila, Hannu Tapani	---	7. 5. 1968
"	Tiilikainen, Raimo Taisto Johannes	---	7. 5. 1968
"	Uski, Pekka Juhani	---	7. 5. 1968
"	Valkamo, Pentti Tapani	---	7. 5. 1968
"	Varjola, Paavo Johannes	---	7. 5. 1968

Sisällysluettelo

	Sivu
Kenttärovasti Y Massa:	
Rukousakti	2
Eversti K J Mikola:	
Huomioita upseerikoulutuksemme muovautumisesta 50 vuoden aikana	4
Everstiluutnantti evp M V Terä:	
Puolustusvoimien puolivuosisadan vaiheita	10
Kadetti P Hämäläinen:	
Mitä odotan tulevalta 50-vuotiskaudelta	19
Kapteeni E Riikonen:	
Sotaveteraanit	22
Uutispaloja	27
Ritari lähtee juhlaan	32
Pääsihteeri, evl evp V Kakkuri:	
Kadettikunnan 47. vuosikokous	34
Kadettikurssien kuulumisia	41

Sotilaallista tarkkuutta ja varmuutta

SUUNTO

marssikompassi	M 311
kilpasuunto	SP 19 E
käsisuuntakehä	KB 14
korkeuskulmamittari	PM 5

ovat kansainvälisestikin tunnettua tarkkuustyötä, johon voi luottaa kaikissa olosuhteissa.

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 78

Päätoimittaja: evl A A Salin, PEkoul-os puh 625801/2495

Toimituskunta: ev E Korpikoski, evl:t A A Salin (pj), P Impola, V Kakkuri (siht), A Heinonkoski, komkapt T Kuparinen, maj E Rannikko, kapt E Seppänen ja ylil O Katainen

Toimitussihteeri: maj E Rannikko, Pääesikunta, puh 625801/2328

Ilmoitukset: ylil V Levomäki, Sturenkatu 9 B 38, Helsinki 51, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto: rouva Irja Wonka, Liisankatu 1, Helsinki 17, puh 12681/333

Kuvalaajat: Helander-Kliché, Helsinki, puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto, Fredrikinkatu 16 A, Helsinki 12, puh 625801/2877 tai 657384

Tilauhinnat: 1/1 v 6:-- , irtonumerot 1:50

POSTISIIRTOTILI 30909

Viidenkymmenen vuoden takaiset tapahtumat suuren sotilaan ja valtiomiehen näkökulmasta, ehkä kiinnostavinta, mitä vuodesta 1918 on kirjoitettu

STIG JÄGERSKIÖLD

MANNERHEIM 1918

"perusteellisuuden intohimo kuvastuu kaikkialla kirjassa, joka mitä ilmeikkäimmin ja intiimeimmin kuvaa aikaa 50 vuotta sitten, traagista, äärimmäisen ristiriitaista aikaa, josta kuin ihmeen kaupalla kuoriutui Suomen itsenäisyys."

(Kauko Kula, Kauppalehti)

25/29/33:—.

Stig Jägerskiöldin suuren Mannerheim-elämäkerran edelliset osat

NUORI MANNERHEIM

25/29/33:—.

GUSTAF MANNERHEIM
1906—1917

25/29/33:—.

"näitä kahta kirjaa ei kukaan Suomen nykyhistoriasta kiinnostunut voi jättää lukematta." (Vasabladet)

Itsenäisyytemme alkua valottavat myös seuraavat sotilaan muistelmat.

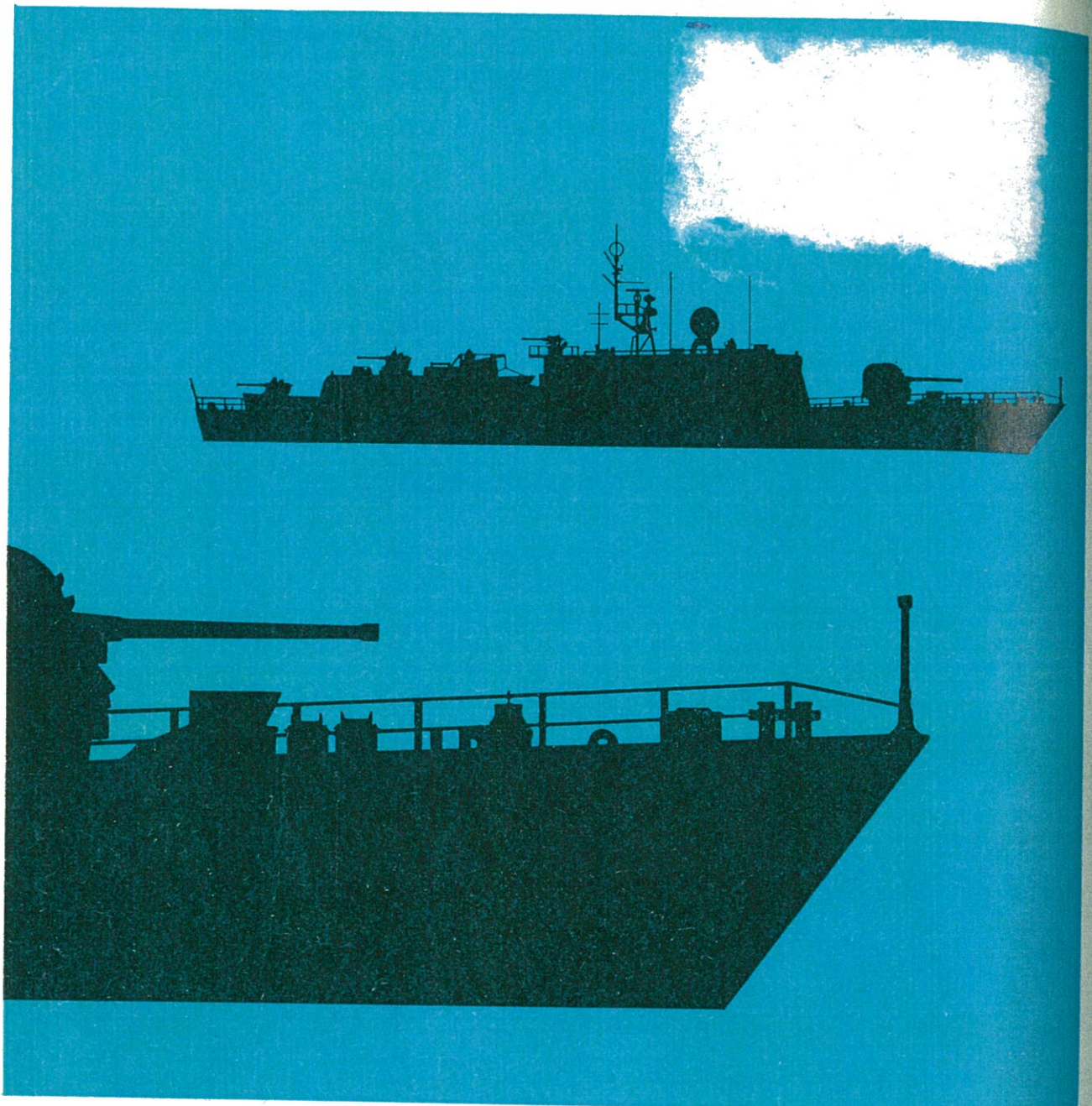
G. Mannerheim
MUISTELMAT I—II

Saatavana myös yksiosaisena kansanpainoksena.

Erik Heinrichs
MANNERHEIM
SUOMEN
KOHTALOISSA I—II

I Valkoinen kenraali,
II Suomen Marsalkka.

Aarne Sihvo
MUISTEMANI I—II

TURUNMAA ja KARJALA Merivoimien uudet tykkiveneet

Nopeus, uudenaikaisin elektroniikka, tehokkuus, taloudellisuus ovat Merivoimien uusien aluksien huomattavimmat ominaisuudet. Oma laajapohjainen tutkimustyö ja suunnittelu sallivat meidän ottaa suoritettavaksemme vaativammatkin tehtävät laivanrakennusalalla.

WÄRTSILÄ
HELSINGIN TELAKKA

Mikkeli 1968 Oy Länsi-Savon Kirjapaino